

Oulun Jätehuolto

PL 63
90015 OULUN KAUPUNKI

Viite
YVA-laki 9 §

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO OULUN JÄTEHUOLLON RUSKON JÄTEKESKUKSEN LAAJENNUKSEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOIN- TIOHJELMASTA, Oulu

Oulun Jätehuolto suunnittelee Oulun kaupungissa sijaitsevan Ruskon jätekeskuksen laajennusta ja on toimittanut sitä koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (jäljempänä ELY-keskus) 27.9.2010.

HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Ruskon jätekeskuksen laajennus, Oulu.

Hankkeesta vastaava

Ruskon jätekeskuksen laajennuksesta ja ympäristövaikutusten arvioinnista vastaa Oulun Jätehuolto, yhteyshenkilönä Katri Päivärinta.

Konsulttina arviointiohjelman laatimisessa on toiminut Pöyry Finland Oy, yhteyshenkilönä Titta Anttila.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki, 468/1994) ja sen nojalla annetun asetuksen (YVA-asetus, 713/2006) 6 §:n hankeluettelon 11 a) kohdan (ongelmajätteiden käsittelylaitos, johon ongelmajätteitä otetaan sijoitettavaksi kaatopaikalle) ja 11 c) kohdan (yhdyskuntajätteiden kaatopaikka, joka on mitoitettu vähintään 20 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle) perusteella YVA-menettelyä sovelletaan Ruskon jätekeskuksen laajennushankkeessa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toimii Ruskon jätekeskuksen laajennushankkeessa YVA-lain 6 a §:n tarkoittamana yhteysviranomaisena.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Arviointiohjelma ja arviointiselostus

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma, jossa esitetään tiedot hankkeesta kokonaisuutena, tiedot arviointimenettelyn järjestämisestä sekä menetelmät hankkeen ja sen vaihtoehtojen järjestämisestä. Yhteysviranomaisen antaa arviointiohjelmasta lausuntonsa, jossa tarkastellaan asetuksessa esitettyjen arviointiohjelman sisällöllisten vaatimusten toteutumista.

Arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava arvioi hankkeen ympäristövaikutukset ja kokoaa arvioinnin tulokset arviointiselostukseen. Yhteysviranomaisen antaa lausuntonsa arviointiselostuksesta ja sen riittävydestä. YVA-menettely päättyy, kun yhteysviranomaisen toimittaa lausuntonsa ja muiden kannanotot hankkeesta vastaavalle. Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto tulee liittää mahdollisiin lupahakemusasiakirjoihin.

Ohjausryhmä

Hankkeesta vastaava on perustanut ohjausryhmän, joka koostuu eri sidosryhmistä. Ohjausryhmä kokoontuu hankkeen YVA-menettelyn aikana 4-6 kertaa. Ohjausryhmän tarkoituksena on seurata ympäristövaikutusten arvioinnin kulkua ja ohjata ympäristövaikutusten arviointiohjelman ja -selostuksen sekä niitä tukevien selvitysten laadintaa. Tarkoitus on myös edistää tiedonkulkua ja -vaihtoa hankevastaavan, viranomaisten ja muiden sidosryhmien välillä sekä parantaa kansalaisten osallistumismahdollisuuksia hankkeeseen. Ohjausryhmässä ovat edustettuina hankkeesta vastaavan, YVA-konsultin ja yhteysviranomaisen ohella Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos, Oulun kaupungin teknisen keskuksen katu- ja viherpalvelut, asemakaavoitus, yleiskaavoitus sekä maa- ja mittaus, Oulun kaupungin liikuntatoimi, Oulun Energia, Fingrid Oyj, Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry ja Kuivasjärven seutu.

YHTEENVETO HANKKEESTA

Hanke ja sen vaihtoehdot

Ruskon jätekeskuksen laajennushankkeen tarkoituksena on turvata Oulun kaupungissa ja sen yhteistyökunnissa muodostuvan jätteen sujuva käsittely ja loppusijoitus tällä hetkellä käytössä olevan kaatopaikkatilan loputtua. Hankkeesta vastaavan tarkoituksena on ollut Punaisenladonkankaan jätekeskuksen rakentaminen Ruskon kaatopaikan kapasiteetin loppuessa arviolta vuonna 2018. Punaisenladonkankaan jätekeskuksen rakentaminen on kuitenkin viivästynyt. Jätehuollon jatkuvuuden turvaamiseksi Ruskon nykyisen jätekeskuksen koillis-, itä- ja kaakkoispuolelle suunnitellaan laajennusosaa. Laajennusosa mahdollistaisi jätteiden sijoittamisen Ruskoon ainakin vuoteen 2035–2045 saakka.

Laajennusalueelle rakennetaan tavanomaisen jätteen kaatopaikka, mahdollisesti jätteenpolttolaitoksen lentotuhkille ja savukaasun puhdistuksen jätteille tarkoitettu ongelmajätteen kaatopaikka sekä mahdollisesti jätteiden käsittelykenttiä ja välivarastointialueita.

Jätekeskuksen laajennusalueelle loppusijoitettavan jätteen laatu poikkeaa merkittävästi jätekeskukseen nykyisin tulevan jätteen laadusta. Merkittävimmin jätekeskuksen laajennusalueelle sijoitettavan jätteen määrään ja laatuun vaikuttaa vuonna 2012 käyttöön otettava jätteenpolttolaitos. Polttolaitoksen käyttöönoton jälkeen kaatopaikalle sijoitetaan pääasiassa palamatonta, epäorgaanista jätettä.

Laajennusalueelle arvioidaan sijoitettavan vuosittain enintään 70 000 tonnia jätettä, josta palamatonta yhdyskuntien sekajätettä noin 20 000 tonnia, rakennus- ja teollisen

toiminnan palamatonta jätettä noin 20 000 tonnia ja mahdollisesti jätteenpolttolaitoksen tuhkia noin 30 000 tonnia. Tuhkasta on valtaosa tavanomaisen jätteen kaatopaikalle sijoitettavaa pohjatuhkaa (noin 23 000 tonnia/vuosi) ja loppu ongelmajätteeksi luokiteltavaa lentotuhkaa ja savukaasujen puhdistuksessa syntyvää jätettä (noin 7 000 tonnia/vuosi).

Poltto- ja hyödyntämiskelvoton seka- ja rakennusjäte sijoitetaan suoraan kaatopaikan jätepenkkaan. Tuhkan hyötykäytön osalta on Suomessa meneillään useita selvityksiä ja myös Oulussa tavoitteena on tuhkan hyötykäyttö. Tässä YVA-menettelyssä varaudutaan tuhkan vastaanottoon myös Ruskon laajennusalueelle.

Jätteenpolttolaitoksen ympäristöluvassa arinatuhkan on oletettu olevan inerttiä ja soveltuvan sellaisenaan kaatopaikalle sijoitettavaksi tai rakenteissa hyödynnettäväksi. Ongelmajätteeksi luokiteltava savukaasujen puhdistuksen jäte on lentotuhkaa, joka sisältää polttoaineen palamatonta hienoaainesta ja savukaasujen puhdistukseen käytettävien kemikaalien (kalsiumoksidi, natriumkarbonaatti ja ammoniakki) ja aktiivihiihlen jäämiä. Tuhka sisältää lisäksi kohonneita metallipitoisuuksia, mm. arseenia, lyijyä, sinkkiä ja antimonin. Tuhkien laatu ja kaatopaikkakelpoisuus selvitetään jätteenpolton alkamisen jälkeen.

Laajennusalueelle ei ole vielä laadittu toimintojen sijoitussuunnitelmia. Ympäristövaikutuksia arvioitaessa huomioidaan mahdollisuus toimintojen sijoittumiselle mihin tahansa laajennusalueen osaan. Mikäli suunnitelmat tarkentuvat YVA-menettelyn aikana, tullaan ympäristövaikutukset arvioimaan viimeisimmän toiminta- ja sijoitussuunnitelman mukaisina.

Laajennusalue on voimassaolevassa asemakaavassa osoitettu jätteenkäsittelyalueeksi ja teollisuusalueeksi. Pohjois- ja itäosat on asemakaavoittamatonta aluetta. Alueella on käynnissä asemakaavan laadinta ja laajennus. Alue on pääosin Oulun kaupungin omistuksessa.

Ruskon jätekeskus sijaitsee noin 6 km Oulun kaupungin keskustasta koilliseen. Laajennusalue sijoittuu nykyisen jätekeskuksen koillis-, itä- ja kaakkoispuolelle enimmillään 29 ha laajuisena. Sen lähiympäristö on ojitettua talousmetsää ja alueen eteläpuolella on teollisuus- ja työpaikka-alue. Lähin asutus sijaitsee noin 400 metriä laajennusalueelta luoteeseen ja lähin yhtenäinen asutus noin 1,5 km:n etäisyydellä lännessä. Alueen läheisyydessä kulkee valaisematon latu-ura ja luontopolku.

Alueen itäpuolitse kulkee kolme Leväsuon sähköasemalta pohjoiseen suuntautuvaa 110 kV:n voimajohtolinjaa. Ruskon jätekeskuksen itäpuolella sijaitsee myös Lopakkasuon maanlajitysalue. Maanlajitysalueelle on sijoitettu vuosina 2003–2004 noin 33 770 m³ lievästi pilaantuneita maa-aineksia Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen luvalla (dnro 1100Y0226-111, 13.1.2003).

Ruskon jätekeskus sijaitsee Perämereen laskevan Kuivasojan (84.112) valuma-alueen Lopakkaojan osavaluma-alueella. Lopakkaoja on 3,5 km pitkä kaivettu uoma, joka virtaa ojitettujen turvemaiden läpi länsisuuntaisesti, kiertää jätekeskuksen pohjoispuolitse lähimmillään 100 metrin etäisyydellä ja laskee lopulta Laholaisojan oikaisu-uomaan valuma-alueen lounaiskulmassa. Oikaisu-uoma yhtyy Laholaisojan alkuperäiseen uomaan heti Lopakkaoja alapuolella. Laholaisoja laskee Kuivasjärveen noin 800 metrin päässä oikaisu-uomasta.

Liikenne jätekeskukseen kulkee Raitotiehen liittyvältä Ruskonniityntieltä. Jätekeskukseen tuleva ajoneuvomäärä on keskimäärin 500 ajoneuvoa päivässä, josta 2/3 on henkilöautoliikennettä. Liikennemäärä vaihtelee kuitenkin vuodenajan mukaan likimain 200–1000 ajoneuvoa/vrk. Raskaan liikenteen määrä on keskimäärin vajaa 100 ajoneuvoa/vrk. Jätekeskuksesta lähtee jätekuormia noin 600–700 kuormaa vuodessa, joista 2/3 on sähkö- ja elektroniikkalaiteromukuljetuksia. Ongelmajätekuljetuksia on talvisin noin 2 kertaa kuukaudessa ja kesällä noin 3 kertaa kuukaudessa.

Laajennusalueen käyttöönoton jälkeen jätekeskukseen tulevan liikennemäärän ei odoteta muuttuvan merkittävästi. Laitokselta lähtevän jätteen kuljetukset sen sijaan tullevat kasvamaan materiaalihyötykäyttöön toimitettavien ja lajitteluareenalta polttoon kelpaavien jätteiden kuljetuksilla.

Hankkeen vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetään seuraavat vaihtoehdot:

VE0 (vaihtoehto 0): Ruskon jätekeskusta ei laajenneta.

Nykyinen kaatopaikkakapasiteetti riittää arviolta vuoteen 2018 saakka, jonka jälkeen jätettä ei voida loppusijoittaa Ruskoon. YVA-menettelyssä ei oteta kantaa eikä etsitä vaihtoehtoisia jätteenkäsittelyalueita, vaan vaihtoehtoisen sijoitusalueen ympäristö- ja sosiaalisia vaikutuksia tarkastellaan yleisellä tasolla.

Suurinta osaa Ruskon nykyisen jätekeskuksen toiminnoista tullaan jatkamaan alueella myös varsinaisen loppusijoitustilavuuden loppuessa. Tällaisia toimintoja ovat mm. ongelma- ja hyötyjätteen keräys ja varastointi, biojätteen kompostointilaitos, öljyllä pilaantuneiden maiden kompostointi, öljyisten vesien käsittely sekä puutarhajätteen vastaanotto ja käsittely.

VE1 (vaihtoehto 1): Jätekeskusta laajennetaan koilliseen, itään ja kaakkoon (alueet A, B ja C) yhteensä noin 29 ha suuruiselle alueelle. Laajennusalueella rakennetaan tavanomaisen ja mahdollisesti ongelmajätteen kaatopaikat sekä mahdollisesti jätteiden käsittely- ja välivarastointialueita. Täyttötilavuutta alueella on arviolta vuoteen 2045 saakka.

Alueen käyttöönotto edellyttää pohjoispuolella kulkevan Lopakkaojan siirtämistä sekä alueen itäpuolella kulkevan voimajohtolinjan siirtoa. Voimalinjan siirtämisessä tulee huomioida myös viereisen maanlajitysalueen mahdollinen mataloitaminen, maarakennustyöt sen osalta ja läjitysalueelle sijoitettujen lievästi pilaantuneiden maa-ainesten siirtämisen vaikutukset.

Muulla jätekeskuksen alueella toimintaa tullaan jatkamaan kuten vaihtoehdossa VE0.

VE2 (vaihtoehto 2): Jätekeskusta laajennetaan koilliseen ja kaakkoon (alueet A ja B) yhteensä noin 17 ha alueelle. Laajennusalueella rakennetaan tavanomaisen ja mahdollisesti ongelmajätteen kaatopaikat sekä mahdollisesti jätteiden käsittely- ja välivarastointialueita. Täyttötilavuutta alueella on arviolta vuoteen 2035 saakka. Alueelle sijoitettavan jätteen kokonaismäärä jää vähäisemmäksi kaatopaikkatilavuuden loppuessa noin 10 vuotta aiemmin kuin vaihtoehdossa VE1.

Alueen käyttöönotto edellyttää pohjoisessa kulkevan Lopakkaojan siirtämistä, mutta itäpuolella kulkevan voimajohtolinjaa ei ole tarpeellista siirtää.

Muulla jätekeskuksen alueella toimintaa tullaan jatkamaan kuten vaihtoehdossa VE0.

Hankkeen liittyminen muihin hankkeisiin ja suunnitelmiin

Arviointiohjelmassa esitetään hankkeen liittyminen seuraaviin hankkeisiin ja suunnitelmiin:

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Valtioneuvoston tarkistamat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.3.2009. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on tukea ja edistää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) yleisten tavoitteiden ja laissa määriteltyjen alueidenkäytön suunnittelun tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteet voivat koskea asi-
oita, joilla on:

- aluerakenteen, alueiden käytön taikka liikenne- tai energiaverkon kannalta kansainvälinen tai laajempi kuin maakunnallinen merkitys;
- merkittävä vaikutus kansalliseen kulttuuri- tai luonnonperintöön; tai
- valtakunnallisesti merkittävä vaikutus ekologiseen kestävyYTEEN, aluerakenteen taloudellisuuteen tai merkittävien ympäristöhaittojen välttämiseen.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on jaettu kuuteen asiakokonaisuuteen:

1. Toimiva aluerakenne
2. Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
3. Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat
4. Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto
5. Helsingin seudun erityiskysymykset
6. Luonto- ja kulttuuriympäristöinä erityiset aluekokonaisuudet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on jaettu yleis- ja erityistavoitteisiin sen perusteella, millaista alueidenkäyttöä ja sen suunnittelua ohjaavia vaikutuksia niillä on. Yleistavoitteet tulee ottaa huomioon maakuntakaavoituksessa ja muussa maakunnan suunnittelussa, yleiskaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Erityistavoitteet koskevat kaikkea kaavoitusta, mikäli tavoitetta ei ole erityisesti kohdennettu koskemaan vain tiettyä kaavatasoa. Suuri osa erityistavoitteista koskee maakuntakaavoitusta.

Suunniteltua Ruskon jätekeskuksen laajennushanketta koskettavien yleis- ja erityistavoitteiden toteutumista tarkastellaan arviointivaiheessa.

Valtakunnallinen ja alueellinen jätesuunnitelma

Valtioneuvosto hyväksyi 10.4.2008 valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2016. Siinä esitetään toimia, joilla edistetään luonnonvarojen järkevää käyttöä, kehitetään jätehuoltoa sekä ehkäistään jätteistä aiheutuvia vaaroja ja ympäristö- ja terveyshaittoja.

Jätesuunnitelman keskeisinä tavoitteina on jätteen syntymisen ehkäisy, jätteiden materiaali-kierrätys ja biologinen hyödyntäminen, kierrätykseen soveltumattoman jätteen poltto, sekä jätteiden haitattoman käsittelyn ja loppusijoituksen turvaaminen. Jätteiden syntymistä ehkäistään materiaalihokkuutta parantamalla. Yhdyskuntajätteiden osalta tavoitteena on hyödyntää materiaalina 50 %, polttaa eli hyödyntää energiana 30 % ja sijoittaa kaatopaikoille enintään 20 % jätteestä. Kasvihuonekaasupäästöjä pienennetään erityisesti vähentämällä biohajoavan jätteen sijoittamista kaatopaikoille ja lisäämällä kaatopaikoilla syntyvän metaanin talteenottoa. Lisäksi jätesuunnitelmas-
sa käsitellään jätteiden haitallisuutta, jätehuollon terveys- ja ympäristöhaittoja, jätehuollon organisointia, jäteosaamista sekä jätteiden kansainvälisiä siirtoja.

Viimeisin alueellinen jätesuunnitelma, Oulun läänin alueellinen jätesuunnitelma 2008–2018, valmistui vuonna 2008. Sen laativat yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ympäristökeskukset vuorovaikutteisesti kansalaisten, muiden viranomaisten ja eri sidosryhmien kanssa. Jätesuunnitelman tavoitteena on vähentää yhdyskuntajät-

teen määrää yhden prosentin verran vuodessa asukaslukuun suhteutettuna. Yhdyskuntajätteen hyötykäyttöastetta tavoitellaan nostettavaksi Pohjois-Pohjanmaalla nykyisestä noin 40 %:sta 70 %:iin vuoteen 2018 mennessä.

Kansallisella strategialla biohajoavan jätteen kaatopaikkakäsittelyn vähentämiseksi pyritään edistämään kaatopaikalle sijoitettavan jätteen hyödyntämistä sekä vähentämään kaatopaikkojen ympäristö- ja terveyshaittoja. Erityisesti strategiassa kiinnitetään huomiota biohajoavaan yhdyskuntajätteeseen. Kaatopaikalle sijoitettavan biohajoavan yhdyskuntajätteen määrää tulisi vähentää asteittain vuosina 2006–2016 ja vuonna 2016 voi sijoittaa enää 35 % vuoden 1994 määrästä.

Ruskon jätekeskuksen laajennushankkeen yhtymäkohtia valtakunnalliseen ja alueellisen jätesuunnitelmaan sekä niissä esitettyjen tavoitteiden toteutumiseen tarkastellaan YVA-selvitystyön yhteydessä.

Jätehuoltoa koskevan lainsäädännön uudistushankkeet

Jätehuollon tavoitteena on tukea kestävästä kehitystä edistämällä luonnonvarojen järkevää käyttöä sekä ehkäisemällä ja torjumalla jätteistä terveydelle ja ympäristölle aiheutuvia haittoja tai vaaroja.

Jätelainsäädännön kokonaisuudistus on meneillään. Uudistuksen tavoitteena on ajanmukaistaa alan lainsäädäntö vastaamaan nykyisiä jäte- ja ympäristöpolitiikan painotuksia ja EU-lainsäädännön vaatimuksia. Uudistuksen yhteydessä arvioidaan muun muassa jätteen synnyn ehkäisyn ja jätteiden kierrätyksen edistämisen sääntelyä, tuottajavastuuseen liittyvää sääntelyä sekä jätehuollon valvonnan riittävyyttä. Uudistus on tarpeen myös sen varmistamiseksi, että säädöshierarkia ja laissa olevat valtuudet antaa asetuksia ovat kauttaaltaan nykyisen perustuslain mukaisia. Hallituksen esitys eduskunnalle jätelaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 199/2010) on annettu syksyllä 2010. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden kuluttua niiden vahvistamisesta.

Hallituksen esitys jäteverolaiksi (HE 159/2010) on myös annettu eduskunnalle syksyllä 2010. Nykyinen käytäntö perustuu kaatopaikkojen verotukseen ja se kohdistuu lähinnä yleisille kaatopaikoille. Lainsäädännön uudistuksessa on kaavailtu verotusta, joka perustuisi erityyppisten jätteiden verotukseen. Jätevero muutettaisiin koskemaan niitä kaatopaikalle toimitettavia jätteitä, joiden hyötykäyttö olisi teknisesti, taloudellisesti ja ympäristöperusteisesti mahdollista. Verollisiksi säädetyt jäteluokat perustuisivat jätelain nojalla annettuun ympäristöministeriön asetukseen yleisempien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta. Vero ei koskisi jätteitä, joille ei ole kaatopaikkasijoitusta korvaavaa teknistä hyödyntämis- tai käsittelyvaihtoehtoa tai joiden hyödyntämis- ja käsittelyvaihtoehdot eivät ole ympäristöllisesti kestäviä. Jäteveron tasoa korotettaisiin ja veron piirissä olisivat kaikki, sekä yleiset että yksityiset kaatopaikat, joille sijoitetaan verolliseen jäteryhmään kuuluvaa jätettä. Verotus kohdistuisi vain jätteiden kaatopaikkakäsittelyyn. Ongelmajäte rajattaisiin lain soveltamisalan ulkopuolelle. Laki tulee voimaan 1.1.2011.

Ruskon jätekeskuksen laajennushankkeen lainmukaisuutta nykyisen ja uudistettavina olevan lainsäädännön puitteissa tarkastellaan YVA-selvitystyön yhteydessä.

Asemakaavoitus

Ruskon ja Ruskonselän kaupunginosia koskevan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen laadinta on aloitettu 17.11.2009. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 24.11. - 8.12.2009. Kaavamuutoksella on tarkoitus mahdollistaa Ruskon kaatopaikan lisäalueiden rakentaminen sekä Ruskonselän työpaikka-alueen laajentuminen. Ruskon jätekeskuksen YVA-hanke on kiinteässä yhteydessä kaavanlaadintaan sekä aikataulullisesti että sisällöllisesti toimien osana kaavan lähtöaineistoa.

Oulun Energian jätteenpolttolaitos

Oulun Energian jätteenpolttolaitoksen rakentamistyöt on aloitettu Ouluun Takalaanilaan Kemiran teollisuusalueelle. Tavoitteena on saada laitos käyttöön vuoden 2012 aikana. Laitos tulee tuottamaan höyryä Kemiran teolliseen prosessiin sekä sähköä ja kaukolämpöä Oulun Energialle.

Jätteenpolttolaitoksen YVA-menettely on toteutettu vuonna 2003 ja laitoksella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen 15.7.2004 myöntämä ympäristölupa (PPO-2004-Y-7-111), joka sai korkeimman hallinto-oikeuden hyväksynnän huhituksessa 2009 (KHO 220 ja 224/1/08).

Laitoksen käyttöönotto tulee vaikuttamaan kaatopaikalle päätyvän jätteen laatuun merkittävästi. Jatkossa orgaanista jätettä ei enää juurikaan sijoiteta kaatopaikalle jätetäyttöön. Jätteenpoltossa muodostuvat tuhkat taas tulevat uutena jätejakeena sijoitettaviksi.

Punaisenladonkankaan jätehuoltoalue

Oulun Jätehuollon toimintastrategiana on ollut siirtyminen toimimaan Punaisenladonkankaan alueelle suunniteltuun seudulliseen jätekeskukseen Ruskon jätekeskuksen kapasiteetin loppuessa.

Punaisenladonkankaalle on merkitty seudullisessa yleiskaavassa jätekeskuksen alue. Alueen osayleiskaavoitus on Haukiputaan kunnalla kesken, ja jätekeskuksen sijoittamista on vastustettu asukkaiden taholta. Vuonna 2007 Oulun kaupunginhallitus ilmoittikin suhtautuvansa kriittisesti Punaisenladonkankaan suunnitelmiin ja esitti, että kaavaillulle jätekeskukselle on etsittävä uusi paikka.

Alueen ympäristön nykytila on selvitetty ja sinne on laadittu käyttösuunnitelma 240 ha laajuiselle alueelle, josta 105 ha on osoitettu seudulliselle jätteenkäsittelyalueelle. Seutuvaltuusto ei ole hyväksynyt esitystä. Salvor Oy on tarkastellut alueelle sijoitettavan pilaantuneen maan ja teollisuusjätteen käsittelykeskuksen sekä yhdyskuntajätteen kaltaisen jätteen kierrätyskeskuksen ympäristövaikutuksia YVA-menettelyn mukaisesti vuonna 2007. Lassila & Tikanoja Oy on hakenut toiminnalle ympäristölupaa Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselta. Toiminnanharjoittaja valitti Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen lupapäätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen, jonka päätöksestä on valitettu edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkein hallinto-oikeus ei ole antanut asiasta toistaiseksi ratkaisua. Alueella ei ole voimassa olevaa ympäristölupaa jätekeskukselle.

Välimaan jätekeskus

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on myöntänyt Oulun Jätehuollolle ympäristöluvan pilaantuneiden maiden ja jätteenpolttolaitoksen tuhkien käsittelylle ja loppusijoitukselle (PPO-2006-Y-373-111, 7.6.2007) Kiiminkiin Välimaan kaatopaikalle. Ympäristöluvasta valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen, jonka päätöksestä on valitettu edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen kesällä 2010.

Välimaan jätekeskus on ensisijainen sijoituspaikka Ouluun rakennettavan jätteenpolttolaitoksen tuhkiille, mutta tässä YVA-menettelyssä varaudutaan myös mahdollisuuteen sijoittaa tuhkaa Ruskon jätekeskukseen.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Jätteen ammattimainen tai laitostimainen hyödyntäminen ja käsittely edellyttävät ympäristönsuojelulain (YSL 86/2000) 28 §:n nojalla ympäristölupaa. Kaatopaikan toiminta edellyttää ympäristölupaa ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 § 3 momentin mukaisesti. Myös luvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen on oltava lupa. Samanaikaisesti

haetaan vesilain mukainen lupa, mikäli se arvioidaan tarpeelliseksi Lopakkaojan uudelleen linjauksen toteutusta varten. Ruskon jätekeskuksen laajennuksen mahdollisen ympäristölupa- ja vesitalouslupahakemuksen käsittelee Pohjois-Suomen aluehallintovirasto ympäristövaikutusten arviointimenettelyn päättymisen jälkeen.

Laajennusalueelle ei rakenneta rakennuksia, joiden toteuttamiseen tarvittaisiin kaupungin rakennuslupaviranomaisen rakennuslupa.

Lopakkasuon maanlajitysalueelle sijoitettujen pilaantuneiden maa-alueiden poistaminen ja uudelleen sijoittaminen voi edellyttää ympäristölupaa tai ilmoitusta pilaantuneiden maaperän kunnostuksesta. Ympäristölupahakemuksen käsittelee Pohjois-Suomen aluehallintovirasto ja ilmoituksen pilaantuneen maaperän puhdistamisesta Pohjois-Pohjanmaa ELY-keskus. Luvan tai ilmoitusmenettelyn tarve selviää alueella tarvittavien toimenpiteiden laajuuden tarkentuessa suunnittelun edetessä.

Voimajohtolinjan siirto on luokiteltavissa vähäiseksi. Se toteutetaan Oulun kaupungin omistamalla maalla ja asemakaavoituksen mukaisesti, jolloin siirtoa varten ei ole todennäköisesti tarvetta hakea lupaa energiamarkkinavirastolta. Luvan tarpeesta pyydetään kuitenkin lausunto energiamarkkinavirastolta. Asemakaavan muutos myös voimajohdon siirron osalta on vireillä.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiohjelmasta on kuulutettu YVA-lain 8 a §:n mukaisesti Oulun kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen virallisilla ilmoitustauluilla 15.10–29.11.2010. Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on ollut samanaikaisesti nähtävillä Oulun kaupungin Oulu10-palvelupisteessä, Oulun pääkirjastossa ja Kaijonharjun, Puolivälin-kankaan ja Ritaharjun lähikirjastoissa sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa.

Arviointiohjelmaa koskevat asiakirjat ovat olleet saatavilla myös ELY-keskuksen Internet-sivuilla.

Arviointiohjelman vireillä olosta on ilmoitettu sanomalehti Kalevassa 15.10.2010. Lisäksi sanomalehti Kaleva on uutisoinut aiheesta 13.11.2010. Hankkeesta vastaava on järjestänyt myös kaikille avoimen Internet-pohjaisen asukaskyselyn, jossa tiedustellaan kansalaisten arvioita hankkeen vaikutuksista omalla asuinalueella.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta järjestettiin yleisötilaisuus Oulun kaupunginkirjaston Pakkalan salissa 3.11.2010. Tilaisuuteen osallistui yhteensä vajaa 20 henkilöä hankkeesta vastaavan ja viranomaisten edustajat mukaan lukien. Vähäisestä osallistujamäärästä huolimatta tilaisuudessa syntyi keskustelua; osallistujien mielipiteet ja kysymykset koskivat mm. kaatopaikan sijoitusvaihtoehtoja, jätteenpolttolaitoksen merkitystä kaatopaikalle sijoitettaviin jätteisiin, jätteenpolton tuhkan sijoituspaikkoja ja hyötykäyttömahdollisuuksia.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pyysi arviointiohjelmasta lausunnon seuraavilta tahoilta: Oulun kaupunki/kaupunginhallitus, Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta, Oulun kaupunki/tekniinen lautakunta, Oulun kaupunki/liikuntalautakunta, Oulun seudun seutuhallitus, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto/Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat, Kainuun ELY-keskus/Kalatalouspalvelut, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus/Liikenne ja infrastruktuuri, Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry, Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry, Museovirasto, Pohjois-Pohjanmaan museo, Fingrid Oyj, Oulun Energia sekä Korvensuoran asu-

kasyhdistys ry, Kuivasjärven pienkiinteistöyhdistys ry ja Puolivälinkankaan suuralueen asukasyhdistys ry.

Lisäksi jokaisella on ollut oikeus esittää mielipiteensä hankkeesta.

Lausuntoja toimitettiin ELY-keskukselle 16 kpl. Mielipiteitä esitettiin 2 kpl.

Seuraavassa on esitetty annetuista lausunnoista ja mielipiteistä pääkohdat.

Lausunnot

Oulun kaupunginhallitus esittää lausunnossaan että, Oulun yleiskaavassa 2020 Ruskon kaatopaikka-alue on merkitty jätteenkäsittelyalueeksi, joka on varattu yhdyskunnan jätehuoltoa palveleville laitoksille ja rakenteille. Yleiskaavan tarkistamistarpeita kartoitettaessa on nostettu esille sekä Ruskon kaatopaikka-alueen että Ruskonselän työpaikka-alueen mahdollinen laajentaminen. YVA-ohjelmassa esitetyt vaihtoehdot ovat kaikki maankäytön näkökulmasta toteuttamiskelpoisia.

Lausunnon mukaan Oulun kaupunginhallitus on käsitellyt jätteenkäsittelyn linjauksia seminaarissaan 16.6.2009. Tuolloin todettiin, että jätehuollossa tulee edetä askelittain kohti tavoitetilaa. Oulussa ensimmäiset askeleet ovat jätteenpolttolaitoksen toteuttaminen ja Ruskon kaatopaikka-alueen laajentamismahdollisuuksien selvittäminen.

Oulun kaupunki pitää ohjelmassa esitettyjä ympäristövaikutusten arviointeja riittävän laajoina ja kattavina. YVA-prosessi osoittaa arvioitavien toteuttamisvaihtoehtojen 0, 1 ja 2 erot ympäristönäkökulmasta. Lopullisia kaatopaikkapäätöksiä tehtäessä otetaan huomioon myös taloudellinen näkökulma.

Lausuntoon sisältyy myös lausuma, että Ruskon jätekeskuksen laajentamishankkeen toteuttamisen ja Oulun Energian jätteenpolttolaitoksen rakentamisen myötä Oulun kaupungin tarve Punaisenladonkankaan uudelle jätteenkäsittelyalueelle ei ole tällä hetkellä ajankohtainen.

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta toteaa lausunnossaan, että jätekeskuksen laajentaminen turvaa kaatopaikkatoiminnan tulevaisuudessa, etenkin kun Oulun Jätehuollon tavoite toiminnan jatkumisesta Punaisenladonkankaalle rakennettavassa jätekeskuksessa on viivästynyt. Laajennus on tarkoitus saada käyttöön vuoden 2018 tienoilla nykyisen jätteenkäsittelyalueen kaatopaikan täytyttyä. Laajentamishankkeen edellyttämä luvanhaku käynnistyy välittömästi YVA-menettelyn päätyttyä.

Ympäristötoimen käsityksen mukaan arviointiohjelmassa esitetyt tiedot hankkeesta, vaihtoehdoista ja nykytilasta ovat riittävät. Esitys vaikutusten arvioinniksi täyttää laissa asetetut vaatimukset.

Koska kyseessä on toiminta, joka sijoittuu osaksi yhdyskuntarakennetta asutuksen läheisyyteen, tulee vaikutuksia arvioitaessa kiinnittää erityistä huomiota tulosten esittämiseen ja niistä tiedottamiseen ymmärrettävästi ja asukkaita palvelevalla tavalla. Näin voidaan hälventää kaatopaikkatoimintaan liittyviä ennakkoluuloja ja mielikuvia. Sosiaalisten vaikutusten arvioinnilla on kyseisessä hankkeessa keskeinen merkitys ja näin ollen asukaskyselyn ja muun vuoropuhelun toteuttaminen mahdollisimman kattavasti on arviointitarkastelussa oleellista.

Oulun kaupungin tekninen lautakunta toteaa lausunnossaan alueen kaavatilanteesta, että alueella on voimassa ympäristöministeriön 17.2.2005 vahvistama Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, jossa jätekeskuksen suunniteltu laajenemisaalue sijoittuu seudullisen jätteenkäsittelyalueen (ej) ja taajamatoimintojen alueelle (A). Jätteenkäsittelyalueelle on annettu seuraava suunnittelumääräys: "Kaatopaikan/jätteen käsittelyalueen pohjan tulee olla tiiveysvaatimuksiltaan lainsäädännön ja alueviranomaisen edellyttämällä tasolla. Jätteenkäsittelyalueet tulee sijoittaa riittävän etäälle

tärkeistä, vedenhankintaan soveltuvista pohjavesialueista". Taajamatoimintojen alueena on osoitettu asumisen, palvelujen, teollisuus- tai muiden työpaikka-alueiden ym. taajamatoimintojen sijoittumisalue ja laajentumisalueita.

Oulun yleiskaavassa 2020 suunnittelualue on pääosin osoitettu jätteenkäsittelyalueeksi (EJ), joka on varattu yhdyskunnan jätehuoltoa palveleville laitoksille ja rakennelmille. Pohjoispuolella pieni osa alueesta on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta. Idässä voimalinjojen ympäristössä ja etelässä suunnittelualue ulottuu virkistysalueelle (V), joka "varataan yleiseen virkistys- ja ulkoilukäyttöön. Alueella on sallittua sellainen virkistystä ja ulkoilua palveleva käyttö ja rakentaminen. Maisemaa tai virkistyskäyttömahdollisuuksia vaarantavaan toimintaan on saatava MRL 128 §:n mukainen maisematyö lupa." Kaikkein eteläisin osa ulottuu yleiskaavan mukaiselle teollisuus- ja varastoalueelle (T), joka on varattu "teollisuustoiminnalle ja siihen liittyvälle varastoinnille". Yleiskaavassa Liikaseen merkitty asuinalue ei ole lähivuosien kaavoitusohjelmassa.

Voimassa olevassa asemakaavassa Ruskon jätteenkäsittelyalue on merkitty kaava-merkinnällä EK/k, kaatopaikka, joka on osoitettu kunnan tarpeisiin. Alueen länsipuolella on kaatopaikan suljettu ja maisemoitu 1. vaiheen täyttöalue ns. Ruskotunturin alue, joka on merkitty asemakaavaan urheilu- ja virkistyspalveluiden alueena (VU-1), jolle saadaan rakentaa urheilua ja virkistystä palvelevia rakennuksia ja laitteita.

Suunnitellut laajennusalueet sijoittuvat suurimmalta osin asemakaavoitetulle alueelle. Ne on osoitettu nykyaikaisen mukaisille suojaviheralueille (EV), pieneltä osin puistoalueelle (P) sekä yhdistettyjen teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle (T tv). Ruskon jätekeskus ja suunnitellut laajennusalueet sijoittuvat pääasiassa Oulun kaupungin omistamalle maalle. Pohjoisessa ja etelässä on yksityisomistusta. Teollisuusalueen tontit Ruskossa ja Ruskonselällä on pääosin vuokrattu yksityisille.

Lähimmät asuinrakennukset ovat eteläpuolella reilun 300 m ja pohjoispuolella Liikaseessa noin 400 m etäisyydellä YVA-menettelyssä tarkasteltavista laajennusalueista. Eteläpuoliset alueet on kaavoitettu teollisuusalueeksi ja asutus on sieltä vähitellen väistymässä. Lähin laajempi yhtenäinen asuinalue, Kuivasjärvi, on noin 1 km etäisyydellä nykyisestä jätekeskuksesta ja noin 1,5 km etäisyydellä laajennusalueesta.

Lausunnossa esitetään, että YVA-ohjelmassa on esitetty keskeiset asemakaavan laatimisen edellyttämät vaikutusten arvioinnit, jotka koskevat jätekeskuksen laajentamisen vaikutuksia maankäyttöön, liikenteeseen ja ympäristöön sekä hankkeen sosiaalisia vaikutuksia.

Asemakaavaa laadittaessa on myös tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen yhdyskuntatalouteen kohdistuvat vaikutukset selvitettävä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Eri vaihtoehtojen kustannusten vertailua ei ole sisällytetty osaksi YVA-ohjelmaa, mikä edellyttää erillisen tarkastelun laatimista päätöksenteon pohjaksi.

Oulun kaupungin liikuntalautakunta esittää lausunnossaan, että liikuntatoimen näkökulmasta arviointiohjelmassa olisi syytä painottaa asutuksen lisäksi vaikutuksia muihin alueen käyttäjiin. Jätekeskuksen laajennusvaihtoehdot sijoittuvat alueille, joilla on runsaasti omaehtoista virkistys- ja liikuntakäyttöä. Erityisesti alueelle sijoittuvat Auran maja – Pyykösjärvi sekä Auran majan 10 km:n hiihtolatu ovat talvisin hyvin aktiivisessa käytössä, mihin varmasti esitetyillä laajennusvaihtoehdoilla on vaikutuksia. Ladut ovat osa Auran majan reittikeskusta, joka palvelee laajalti kaupungin pohjois- ja itäpuolisia asuinalueita. Latuja käytetään myös tapahtumiin, kilpailuihin ja ohjattuihin toimintoihin. Näitä asioita ei ole tuotu riittävän selvästi esille arviointiohjelman nykytilan kuvauksessa eikä ympäristövaikutusten arvioinnissa (luvut 9 ja 10). Samoin mahdollisen laajennuksen haju-, melu-, pöly- ja tuhkavaikutuksia ei ole huomioitu ulkoilureittien käyttäjien näkökulmasta riittävästi. Lisäksi mahdolliset vaikutukset vesistöihin ja veden laatuun olisi syytä ulottaa koskemaan myös Kuivasjärven virkistyskäyttöä mm. uimarantana.

Lisäksi vaikutusten arvioinnissa olisi syytä huomioida laajennusten mahdollisesti aiheuttamat ulkoilureittien siirrot ja siitä seuraavat vaikutukset. Joissakin laajennusvaihtoehtoisissa jätekeskuksen alue ulottuu nykyisten reittien päälle, joille on laajennuksen ja asemakaavamuutosten yhteydessä osoitettava korvaava paikka aiheuttajan huolehtiessa kustannuksista. Tästä on seurauksia myös maisemaan sen lisäksi, että varsinainen laajennusehdotus muokkaa hyvin voimakkaasti alueen käyttäjien näkökulmasta koettua maisemaa.

Lausunnon mukaan liikunta-, liikkumis- ja ulkoilumahdollisuudet ovat osa rakennettua ympäristöä ja peruspalveluja. Koska elinympäristön suunnittelussa, rakentamisessa ja kehittämisessä ylläpidetään hyvän, viihtyisän ja turvallisen elinympäristön edellyttämää laatutasoa, YVA-arviointiohjelmassa tulee huomioida paremmin käyttäjien näkökulmaa sekä arviointikriteereissä että arvioinnin toteuttajana.

Oulun seudun seutuhallitus toteaa lausunnossaan, että ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa esitetyn jätekeskuksen laajennusalueesta pieni eteläinen osa sijoittuu seudun yleiskaavan mukaiselle teollisuus- ja varastoalueelle (T) ja idässä uudelle työpaikka-alueeksi varatulle alueelle. Nykyinen Ruskon jätekeskus ja sen suunnitellut laajennusalueet sijoittuvat kuitenkin pääosin Oulun seudun yleiskaavan mukaiselle erityisalueelle (E), joka on tarkoitettu seutua palvelevaa yhdyskuntateknistä huoltoa varten.

Ruskon jätekeskuksen laajennus on tullut tarpeelliseksi, koska Alakyläntien jätekeskuksen rakentaminen ei ole edennyt. Alakyläntien jätekeskuksen osayleiskaavan laatiminen on kuitenkin vireillä ja on mahdollista, että myös Alakyläntien jätekeskus rakennetaan. Uuden Alakyläntien jätekeskuksen rakentaminen kokonaan voi vaikuttaa Ruskon jätekeskuksen tulevaan toimintaan ja toisaalta Ruskon jätekeskuksen laajentaminen voi vaikuttaa Alakylän jätekeskuksen toiminnan suunnitteluun ja mitoittamiseen. Arviointiselostuksessa tulisi tuoda esiin näiden hankkeiden vaikutukset toisiinsa ja ympäristövaikutukset yhteensä.

Alakyläntien jätekeskuksen suunnittelun yhteydessä lähialueen asukkaat ovat esittäneet huolensa jätekeskuksen haitallisesta vaikutuksesta mm. luonnonympäristöön, terveyteen, liikenneturvallisuuteen ja kiinteistöjen arvoon. Lausunnonantajan mielestä arviointiselostuksessa tulisi arvioida edellä mainitut vaikutukset siinä tapauksessa, että Ruskon jätekeskuksen laajennus toteutuu ja lisäksi myös siinä tapauksessa, että Ruskon jätekeskuksen lisäksi myös Alakyläntien jätekeskus rakennetaan.

Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa lausunnossaan, että Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa Ruskon alue on osoitettu jätteenkäsittelyalueeksi (ej). Laajennushanke on siten kaavan mukainen. Maakuntakaavaan sisältyy jätteenkäsittelyalueita koskeva määräys, joka tulee ottaa huomioon hanketta valmisteltaessa.

Lausunnonantaja toteaa, että maakunnan suunnittelussa on varauduttu 1990-luvulta lähtien kaatopaikkatoiminnan päättymiseen Ruskossa. Oletuksena on ollut, että läjitystoiminta Ruskossa lakkaa kapasiteetin täytyessä ja toiminta siirtyy kaavassa osoitetulle uudelle alueelle. Maakuntakaavassa uusi seudullinen jätteenkäsittelyalue (ej) on varattu Haukiputaalta Alakyläntien varresta (ns. Punaisenladonkankaan alue). Maakuntakaavan näkökulmasta tässä ei ole tapahtunut muutosta.

Arviointiohjelman mukaan hankkeen tavoitteena on turvata Oulun seudun jätteiden käsittely pitkällä aikavälillä. Ohjelmassa todetaan, että Oulun jätehuollon strategiana on ollut siirtyminen Punaisenladonkankaan alueelle. Siirtymishanke on kuitenkin viivästynyt lähialueiden asukkaiden vastustuksen vuoksi. Nyt tehtävä tarkastelu ja vaihtoehdot on rajattu melko tiukasti nykyisen jätekeskuksen ympäristöön.

Ohjelmassa olevan alueen hyödyntämistä myös jatkossa voidaan lähtökohtaisesti pitää mielekkäänä, mikäli hanke arvioidaan toteuttamiskelpoiseksi. Lausunnonantaja katsoo kuitenkin, että tehtävälle arvioinnille olisi eduksi myös hankkeen käsittely suh-

teessa Punaisenladonkankaalle suunniteltuun jätteenkäsittelyalueeseen. Arviointiohjelmassa esitettyä laajempaa tarkastelua puoltavat lausunnonantajan käsityksen mukaan seuraavat näkökohdat:

- Maakuntakaavan näkökulmasta alueet ovat keskenään vaihtoehtoisia; on mahdollista, että molemmat alueet ovat jatkossa jätteidenkäsittelyalueita tai että vain toinen alue toteutuu. Tämän vuoksi olisi tarpeen käsitellä hankkeiden keskinäistä suhdetta ja vaikutuksia toisiinsa.
- Hankkeen merkitys alueen jätehuollon kannalta ja toiminnan pitkä aikajänne, sekä suunnitellun uuden läjitysalueen laajuus
- Alueiden yhtäläinen etäisyys asutukseen, Ruskon ympäristössä on enemmän asutusta ja muita toimintoja
- Punaisenladonkankaalla ollaan suunnittelemassa yksityistä jätteenkäsittelytoimintaa; on tärkeää, että syntyvät yhteisvaikutukset hallitaan.

Lausunnonantaja katsoo, että vaikutuksia kaavoitukseen ja maankäyttöön tulee tarkastella laaja-alaisina vaikutuksina. Yhteisvaikutukset Punaisenladonkankaalla mahdollisesti alkavan jätteenkäsittelytoiminnan kanssa tulee ottaa huomioon.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto/peruspalvelut, oikeusturva ja luvat toteaa lausuntonaan, että arviointiohjelmassa on esitetty arvioitavaksi hankkeen merkittävimmät ihmisiin kohdistuvat vaikutukset. Näitä vaikutuksia ovat mm. haju- ja pölyvaikutukset, liikenne sekä maisemavaikutukset. Jätekeskuksen nykyisessä toiminnassa esille tulleita ympäristövaikutuksia (mm. hajuhaittavaikutukset) tullaan myös hyödyntämään arvioinnissa.

Lausunnonantaja esittää, että arviointiselostuksessa (tarkoittanee kuitenkin arviointiohjelmaa) on osittain epäselvästi esitetty 0-vaihtoehtoon kuuluvat asiakokonaisuudet (kappale 7.2). Jätteenpolttolaitoksen vaikutusta ei ole mainittu 0-vaihtoehdon kohdalla, vaikka se tultaneen rakentamaan esitetyssä aikataulussa huolimatta Ruskon jätekeskuksen laajennushankkeen etenemisestä. Arviointiselostuksessa (tässäkin tarkoitettaneen arviointiohjelmaa) todetaan, että jätteenpolttolaitoksen rakentaminen pidentää nykyisen jätekeskuksen käyttöaikaa. Toisaalla myös todetaan, että Ruskon jätealueelle rakennetaan lajitteluareena, vaikka Ruskon jätekeskuksen laajennus ei toteutuisi. Lausunnonantaja vaatii, että arvioinnin edetessä sekä arviointiselostuksessa tulee selkeästi esittää, mitä eri toimintoja sekä jätelajeita ja määriä eri vaihtoehdot pitävät sisällään ja millaisena Ruskon jätekeskuksen toiminta jatkuisi laajennuksesta huolimatta.

Lausunnonantaja esittää, että arvioinnin edetessä sekä arviointiselostuksessa tulee esittää tarkemmin perustelut sille, miksi tässä YVA-menettelyssä varaudutaan valmiuteen sijoittaa tuhkia myös Ruskoon. Jätteenpolttolaitoksen tuhkat tullaan ensisijaisesti sijoittamaan Välimaan jätekeskukseen. Lausunnonantaja katsoo, että arvioinnissa tulisi verrata näiden kahden tuhkien sijoituspaikan vaikutuksia keskenään.

Lausunnonantaja esittää myös, että pölyvaikutusten tarkasteluun käytetyt menetelmät tulee esittää arviointiselostuksessa tarkasti. Pölyn leviäminen (eroteltuna ns. hengitettävä sekä muu viihtyisyyshaittaa aiheuttava pöly) tulisi esittää havainnollisesti kartalla, jossa myös lähimmät häiriintyvät kohteet on esitetty. Pölyn leviämisen havainnollinen tarkastelutapa on tärkeää etenkin siksi, että ainakin tuhkan osalta pölyn määrä on merkittävämpi nykyiseen toimintamuotoon verrattuna.

Arviointiohjelmassa todetaan, että yleiskaavassa Liikaseen merkittyä asuinalue (ap-t) ei kaupungin ilmoituksen mukaan olla viemässä eteenpäin Ruskon kaatopaikan läheisyydestä johtuen. Lausunnonantaja vaatii, että arvioinnin edetessä ja arviointiselostuksessa tulee esittää tarkemmin, mitä tämä käytännössä tarkoittaa (esim. maanomistuksen näkökulmasta).

Lausunnonantaja esittää myös, että hajuhaittaselvitysten osalta olisi suositeltavaa esittää esim. kartalla tai muutoin havainnollisesti, kuinka paljon ja mihin alueilla nykyinen toiminta on aiheuttanut merkittävimmin hajuhaittoja.

Kainuun ELY-keskus/kalatalouden ryhmä toteaa lausunnossaan, että jätekeskuksen laajennusalueella syntyvät vedet on tarkoitus kerätä talteen ja johtaa viemäriverkostoon. Hankkeesta ei näin ollen alueen käytön aikana aiheutune vesistökuormituksen lisääntymistä. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia veden laatuun on sen sijaan odotettavissa.

Lopakkaojan ja Laholaisojan merkitys yleiselle kalataloudelle on vähäinen, mutta Kuivasjärvellä lienee merkitystä paikallisena kalastuskohteena. Lausunnonantaja vaatii, että ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kuvattava hankkeen vaikutusalueen kalastoa ja kalastusta sekä arvioitava vesistövaikutusarvioin perusteella hankkeen vaikutukset niihin.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus/Liikenne ja infrastruktuuri toteaa lausunnossaan, että Oulun kaupunki ja Tiehallinnon Oulun tiepiiri ovat teettäneet vuonna 2009 valmistuneen Raitotien toimenpideselvityksen. Selvityksessä esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisen myötä Raitotien liikenneturvallisuus ja liikenteen sujuvuus paranevat sekä liikenteen haitat asumiselle pienenevät. Raitotien ja Ruskonniityntien liittymään on suunnitelmassa esitetty kevyen liikenteen alikulku. Suunnitelman mukaisia toimenpiteitä on osin lähdetty jo toteuttamaan.

Lausunnonantajan näkemyksen mukaan ohjelmassa todetut YVA-menettelyn vaiheet liikenteen osalta ovat riittäviä ja lausunnonantajalla ei ole huomautettavaa arviointiohjelmasta.

Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry esittää lausunnossaan, että vakiintuneen kaatopaikka-alueen laajentaminen yllättävästi ja melkoisen mittavasti aiheuttaa jonkin verran maankäytön muutoksia sekä jätehuoltoalueen sisäpuolella että ulkopuolella. Alueet, joita on pidetty suojavyöhykkeenä, siirretään jätteen loppusijoitusalueiksi. Merkittäviin ympäristövaikutuksiin kuuluvat Lopakkaojan siirto Kuivasjärveen ulottuvine vesistövaikutuksineen ja virkistyskäyttöön vakiintuneen alueen kaventuminen asutuksen ja jätteenkäsittelyalueen välissä. Lisäksi maanmuokkausta aiheuttavat toisessa vaihtoehdossa myös sähkönsiirtolinjan paikan muuttaminen ja läjitysalueen siirto.

Lausunnonantaja katsoo, että ympäristövaikutukset voivat olla lievempiä ja helpommin hyväksyttäviä vanhan kaatopaikan laajentamisella kuin kokonaan uuden sijoituspaikan käyttöönotolla. Ruskoon on myös totuttu, mutta ehkä on myös odotettu sen toiminnan loppumista. Sosiaalisten vaikutusten merkitys ei ole Punaisenladonkankaan tapaan vähäinen tälläkään kertaa. Vaikutusten arviointia vaikeuttavat jätehuollon lähiaikojen muutokset, jotka seuraavat Oulun jätteenpolttolaitoksen käyttöönotosta vuonna 2012.

Lausunnonantaja toteaa nollavaihtoehdosta, että ohjelman mukaan tässä YVA-menettelyssä ei oteta kantaa eikä etsitä vaihtoehtoisia jätteesijoitusalueita vuoden 2018 jälkeiselle ajalle, jos Ruskon käyttöä ei voida jatkaa laajennusosalla. Nollavaihtoehdossa kaikki loppusijoitettava jäte oletetaan vain kuljetettavaksi toisaalle. Ohjelma ei paljon valaise vaihtoehtojen vertailua, mutta ennakkoaavistus on, että se palvelee lähinnä VE1- ja VE2 -vaihtoehtojen vertailua. Punaisenladonkankaalle on maakuntakaavassa ja seudullisessa yleiskaavassa varattu paikka jätteenkäsittelyalueelle. Se tarkoittaa myös jonkinasteisten selvitysten olemassaoloa. Punaisenladonkankaan tarkempi kaavoitus jätealueena on edelleen myös meneillään Haukiputaan kunnassa, joka tosin on liittymässä Ouluun, vaikka lähiasukkaiden vastustus on saanut Oulun perääntymään. Jätealueelle on myös ilmaantunut muitakin toimijoita. Siitä ei ohjelmassa todeta mitään. Suunnitelmaa Punaisenladonkankaan jätteenkäsittelyalueesta voisi käyttää vertailussa vaihtoehtoisen ratkaisun teoreettisena mallina. Se voisi terä-

voittää tarkastelua vaikutuksista, vaikka Punaisenladonkangasta ei pidettäisikään suoranaisena toteuttamisvaihtoehtona.

Vaihtoehtoista VE1 ja VE2 lausunnonantaja esittää, että vaihtoehtojen vertailua voisi helpottaa sellainen kartta, jossa kuvattaisiin yhtä aikaa nykyinen maankäyttö ja olennaiset maankäytön muutokset. Esimerkiksi kuva 9-16 kertoo nykyisestä virkistyskäytöstä, mutta ei mitään laajennussuunnitelmasta eikä luontotyypeistä. Saadakseen kerättyä kaiken itselleen tarpeellisen maankäytön informaation joutuu selaamaan useita karttoja ja vertaamaan niiden tietoja.

Jätekeskukseen sijoitettavien jätteiden määrästä ja laadusta lausunnonantaja esittää, että jätteenpolttolaitos tulee vaikuttamaan merkittävästi jätehuoltoon. Vaikka yvattavassa hankkeessa on kyse maankäytön muutoksesta ja jätteen loppusijoituksesta, jätteiden määrä ja laatu ovat olennaisia seikkoja. Selostuksessa on syytä selvittää ja täsmentää jätejakeiden koostumusta ja jätevirtoja.

Ohjelmassa todetaan, että jätteenpolttolaitoksesta huolimatta Ruskon jätekeskuksen eli Oulun jätehuollon toiminta-alueen laajuus tulee pysymään likimain ennallaan, siis alue ja sen väestömäärä, jolta jäte Ruskoon kerätään. Tosin jätteenpolttolaitosta koskeneessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä hankinta-alue jäi avoimeksi, mutta pyrkimys oli kattaa huomattavasti Oulun jätehuollon toiminta-aluetta laajempi hankinta-alue. Jätteenpolttolaitoksen kapasiteetti on myös suunniteltu huomattavasti suuremmalle poltettavalle jätemäärälle kuin mitä kertyy Oulun jätehuollon toiminta-alueelta. Lausunnonantaja katsoo, että nämä epävarmuustekijät pitää tuoda esille ja arvioida niiden merkitys.

Lausunnonantaja toteaa, että ohjelman mukaan jätekeskukseen on suunnitteilla lajiteluareena kaikkea Ruskoon tulevaa jätteiden lajittelua varten. Pakkaavilla autoilla kerättävä polttokelpoinen yhdyskuntajäte ajetaan suoraan polttolaitokselle. Selostuksessa on syytä selvittää, onko suoraan polttolaitokseen ohjattava jäte lajittelematonta sekajätettä vai erillislajiteltua. Jos Ruskoon ohjataan ympäristökunnista tai muualta tuleva lajittelematon sekajäte, sen laatu ja määrä voivat vaihdella huomattavasti. Lajittelun avulla osa kuljetettaisiin edelleen jätteenpolttolaitokseen ja loput sijoitettaisiin kaatopaikalle. Ohjelmassa todetaan myös, että polttolaitoksen ja lajiteluareenan ansiosta jätepenkkaan ei päädy juurikaan orgaanista jätettä. Jos Ruskoon tuleva jäte on lajittelematonta sekajätettä, se sisältää merkittävästi orgaanista materiaalia. Vaikutusten arviointia auttaisi ja selventäisi, jos selostuksessa käsiteltäisiin myös jätehuollolle jätteenpoltoista aiheutuvia muutoksia, kuten ohjeistusta hankinta-alueelle. Jos lajittelumahdollisuuksia ei kuitenkaan nykyisestä sanottavasti kehitetä koko hankinta-alueella, lajiteluareenan erottelukyky on oletettavasti karkea. Tällä on vaikutuksensa jätepenkassa (muun muassa maaperä-, suotovesi- ja hajuhaittoja).

Vesistövaikutusten arvioinnista lausunnonantaja esittää, että selostuksessa on tarpeen arvioida huolellisesti myös rakentamisen aikaiset vesistö päästöt, koska ne merkitsevät kuormituspiikkiä alapuoliseen vesistöön, joka on Laholaisojan kautta Kuivasjärven pohjukka. Lausunnonantaja katsoo myös, että kuivatuksen tehostamisen lisäksi suoria vesistövaikutuksia tulee eritoten Lopakkaojan siirrosta. Ojaa siirrettäisiin 700 metrin matkalta. Uudessa paikassa kaatopaikan reuna tulisi ojan viereen. Lausunnonantajan mielestä ohjelmasta ei selviä millaiselle paikalle oja siirrettäisiin, eikä sekään miten lähelle Kalikkalampea oja siirrettäisiin. Lausunnonantaja toivoo hankkeesta aiheutuvien haittojen ja riskien ehkäisyllä mahdollisimman tehokkaasti tarkoitettavan mm. rakentamisen aikaisia ja pysyviä vesiensuojelurakenteita kuormituksen vähentämiseksi alapuolisessa vesistössä.

Lausunnonantaja esittää lisäksi, että hankkeen johdosta on siirrettävä niin oja, sähkölinjaa kuin virkistysreittejäkin. Hankkeen vaikutuspiiriin ja selvitettäviin asioihin kuuluvat myös ne maa-alueet, joille siirto tapahtuu. Kaavoituskin edellyttää sitä. Ohjelmassa olisi voinut olla kartta kaavoitettavasta alueesta. Lausunnonantaja toivoo

myös Lopakkasuon maanlajitysalueen siirrosta tarkempaa tietoa arviointiselostuksessa.

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry toteaa keskittyvänsä lausunnonaan arviointiohjelman linnusto- ja ekosysteemivaikutuksia koskeviin osiin. Lausunnonantaja toteaa, että arviointiohjelmasta käy riittävästi ilmi hankeen tarkoitus ja sen mahdolliset vaikutukset ympäristöön, jotka tulee selvittää. Suunnittelussa selvitysten toteutuksessa sen sijaan on puutteita erityisesti luontovaikutusten osalta.

Alueen nykytilasta ja vaihtoehtojen tarkastelusta lausunnonantaja esittää, että suunniteltu laajennusalue on pääosin ojitettua talousmetsää. Alueiden A ja B tila on kuitenkin merkittävästi erilainen, sillä alue A on luonnontilaisen kaltaista sekametsää erikäisine puineen, kun taas alue B on tasaikäistä harvennettua istutusmännikköä. Tästä johtuen alueita A ja B tulee käsitellä erillisinä niiden erityispiirteet huomioiden. Lausunnonantaja vaatii, että tarkasteltaviin vaihtoehtoihin tulee lisätä vaihtoehdot laajentaa Ruskon jätekeskusta pelkästään alueille A tai B. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee myös kiinnittää enemmän huomiota mahdollisuuksiin vähentää jätteen määrää siten, että jätteen sijoittaminen Ruskoon voisi jatkaa suunniteltua pidempään suunniteltua pienemmällä laajennuksella. Jätteen vähenemiseen varaudutaan parhaiten laajentamalla jätekeskusta aina tarpeen mukaan eikä yhdellä kertaa vuosikymmeniksi eteenpäin.

Lausunnonantaja esittää luontoselvityksistä, että Lopakka–Huutikangas -alueen luontoselvitys ei sovellu sellaisenaan Ruskon jätekeskuksen laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiin, koska selvityksessä tarkasteltu alue ei kata kaikkia suunniteltuja laajennusalueita. Alueen B kasvillisuus ja eläimistö ovat kokonaan selvittämättä, mutta kasvillisuutta on aiottu selvittää vuonna 2010. Selvityksen ajankohta (syyskuu) soveltuu huonosti luontoselvityksen tekemiseen ja selvityksen tekotapa on muutoinkin liian yleispiirteinen. Varsinaista linnustoselvitystä ei ole tehty eikä aiota tehdä maastossa lainkaan, vaan havaintoja on kerätty Oulun kaupunkilintuatlaksesta ja aiotaan kerätä lisää mm. lintuharrastajilta. Lausunnonantaja kritisoi atlashavaintojen perusteella tehtyjä päätelmiä alueen linnustosta, ja vaatii luontovaikutusten arvioinnin tekemistä asianmukaisesti, joiden perusteella voidaan oikeasti verrata eri hankevaihtoehtojen vaikutuksia kasvillisuuteen ja eläimistöön. Lausunnonantaja katsoo, että kasvillisuusselvitykset on tehtävä alkukesästä maastokäynneillä asiantuntevan kasvi biologin tai luontokartoittajan toimesta ja hankealueen linnusto on myös selvitettävä riittävän perusteellisin maastokartoituksin, mikä tarkoittaa koko hankealueen ja siitä alle 100–200 metrin etäisyydellä olevien alueiden kartoittamista 3-4 laskentakerran kartoituslaskennalla alkukesästä.

Yhteenvetona lausunnonantaja esittää, että kaatopaikkajätteen loppusijoittaminen Oulun seudulla on ensisijaisesti hoidettava nykyisen Ruskon jätekeskuksen yhteydessä, mutta korostaa jätteen määrän tehokasta vähentämistä ja sitä, että loppusijoitettavan jätteen läjitysaluetta tulee laajentaa vain kulloisenkin välttämättömän tarpeen mukaan siten, että ympäristövaikutukset luonto, ihmiset ja muut toiminnot huomioiden ovat mahdollisimman pienet.

Museovirasto toteaa lausuntonaan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta, että hankealueelta ei tunneta muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Lausunnonantajalla ei ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Pohjois-Pohjanmaan museo toteaa lausunnossaan, että hankealueella ei tiettävästi sijaitse kulttuurihistoriallisesti merkittävää rakennuskantaa, ja ohjelman mukaan arvioinnissa selvitetään onko hankkeella merkittäviä vaikutuksia kulttuuriympäristön arvokohteisiin. Lausunnonantajalla ei ole huomautettavaa arviointiohjelmasta rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Fingrid Oyj esittää lausuntonaan, että ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee tarkastella ja ottaa riittävästi huomioon voimajohtojen siirrosta aiheutuvat mahdolliset ympäristövaikutukset. Muilta osin lausunnonantajalla ei ole huomautettavaa arviointiohjelmasta.

Korvensuoran asukasyhdistys ry esittää lausunnossaan, että nollavaihtoehdon mukainen ratkaisu olisi paras edellyttäen, että jätteiden loppusijoituspaikaksi löydetään sellainen paikka, joka ei haittaa tarpeettomasti muuta maankäyttöä. Mikäli sellaista paikkaa ei voida Oulun seudulta osoittaa, Ruskon jätekeskusta lieenee pakko laajentaa nykypaikkallaan, ja esittää arvioinnissa huomioitavaksi lausunnossa esiintuotuja seikkoja.

Lausunnonantajan huomauttaa, että YVA-ohjelman useissa kartoissa on käytetty vanhoja kartta-aineistoja (esim. kuva 10.1), jolloin mm. Korvensuoran ja erityisesti Talvikankaan olemassa oleva asutus ei näy. Tämä voi antaa harhakäsityksen nykyistä pienemmästä maankäytöstä. Se taas antaa valheellisen kuvan vaikutusalueella asuvien ihmisten määrästä. Kappaleessa ”9.8.2 Rakennettu ympäristö ja asutus” on kerrottu, että lähin laajempi yhtenäinen asuinalue Kuivasjärvi on noin 1,0 kilometrin etäisyydellä jätekeskuksesta ja noin 1,5 kilometrin päässä laajennusalueesta. Kuvassa 9-14 asutusalueet on piirretty kartalle. On syytä huomata, että myös Korvensuoran lähin asutus on noin 1,5 kilometrin etäisyydellä laajennusalueen eteläreunasta. Lisäksi kuvassa 9-14 esitetty kartta on asemoitu siten, että yli 1,5 kilometrin etäisyydellä oleva Korvensuoran asuinalue leikkautuu pois näkyvistä.

Lausunnonantaja toteaa, että YVA-ohjelmassa ei ole lainkaan kerrottu Kiimingin kunnan ja Oulun kaupungin laatimaa Korvenkylä–Väläkylä maankäytön tavoitesuunnitelmaa, jonka molemmat kunnat ovat hyväksyneet 27.11.2007. Se on laadittu asemakaavoituksen pohjaksi ja siinä on esitetty asuinpienalojen alue Heikinharjun länsiosaan, joka on 1,0–1,3 kilometrin etäisyydellä laajennusalueista riippuen laajennuksen vaihtoehdosta.

Lausunnossa huomautetaan, että YVA-ohjelmassa ei myöskään ole mainittu moottorikelkkauraa, joka kulkee sähkölinjan alla Ruskosta Auranmajalle ja Kalikkalammen kautta Kiimingin suuntaan. Uralla on paikallista merkitystä, varsinkin Ruskon kelkkailuyrittäjille ja kun ura Korvensuoralta Hiukkavaaran kautta itään poistuu käytöstä Hiukkavaaran rakentamisen myötä.

Lausunnonantaja toteaa, että laajennusalueella varaudutaan vastaanottamaan merkittävä määrä voimalaitostuhkaa. Osa tuhkasta on luokiteltu ongelmajätteeksi. YVA-ohjelmassa on todettu, että pölyn leviämisen vaikutuksia arvioidaan sanallisesti. Lausunnonantajan mielestä sanallinen arvio ei riitä, vaan pölyn leviämisestä tulee laatia tietokonemalli, jolla voidaan tarkemmin osoittaa pölyn leviämisen laajuus. Tämä on tärkeää varsinkin, kun ohjelmassa on todettu, että tuulen suunta kesäisin on luoteesta ja lännestä. Tällöin Korvensuora on mahdollista altistusaluetta.

Lausunnonantaja katsoo myös, että arviointiohjelmassa mainitut liikennemäärät eivät kohdistu niille katujaksoille, joilla suurin osa laajennuksesta ja tuhkan läjittämisestä Ruskoon kulkee. Tämän vuoksi esitetään tehtäväksi liikennemäärämittauksia.

Lausunnonantaja pitää tarpeellisena hajumittausten tekemistä, sillä asukkaiden mukaan hajuhaittoja on havaittu etenkin Rannanperällä. Lisäksi rottahavaintoja on jo useammilta kesiltä ja on ollut hyvin paljon harakoita. Lausunnonantaja kysyy miten näiden, osittain haittaeläinten, elinympäristöjen muutoksia ja esiintymismääriä tullaan arvioimaan.

Lausunnonantaja esittää arvioitavaksi sosiaalisten vaikutusten arvioinnin lisäksi myös lähialueen kiinteistöjen arvon muutoksia kaatopaikkatoiminnan laajentuessa verrattuna siihen, että se loppuu, kuten aiemmin on suunniteltu, toden samalla, että toimin-

nan myönteisyyttä tulisi lisätä suunnittelemalla virkistyskäyttöä maisemoitaville suljetaville jätekasoille.

Kuivasjärven pienkiinteistöyhdistys ry on nimennyt kannanottonsa mielipiteeksi, mutta yhteysviranomaisen käsittelyä sen lausuntona, koska Kuivasjärven pienkiinteistöyhdistys ry:ltä on pyydetty lausuntoa. Lausunnonantaja esittää lausuntonsa yhdessä Punaisenladonkankaan toimikunnan kanssa. Lausunnossa todetaan, että asukkaiden esittämät kriittiset kannanotot Punaisenladonkankaan jätteenkäsittelykeskuksen suunnitelmista ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että Ruskon jätekeskuksen laajentamista on ryhdytty suunnittelemaan.

Lausunnonantaja esittää, että jätemäärälaskelmat tulee tarkastaa huomioiden jätteenpolton vaikutukset Ruskon ajateltuun käyttöikään riittävän pitkällä aikavälillä eriteltyinä esitettyihin vaihtoehtoihin nähden VE0, VE1 ja VE2.

Lausunnossa vastustetaan tuhkien loppusijoittamista Ruskon jätekeskukseen, koska hankkeesta vastaavalla on jo tuhkien sijoituspaikka Välämaalla. Lausunnossa esitetään myös, että tuhkien sijoittamisessa tulisi tehdä yhteistyössä Oulun Energian ja Stora Enson kanssa (Miehonsuo) ja että, tuhkat tulee poistaa ympäristövaikutusten arvioinnin laskelmista.

Lausunnonantaja esittää, että VE0, VE1 ja VE2 vaihtoehtojen lisäksi on huomioitava myös uusi vaihtoehto VE3, jonka mukaan Ruskoa laajennetaan vain alueelle B, joka olisi vaikutuksiltaan pienin.

Lausunnonantaja huomauttaa, että arviointiohjelmassa esitetyt kartat ovat vanhentuneita, esim. Jylkynkankaan asuinalueella ei ole kartoissa kuva 3-1 ja kuva 10-1. Arviointialueen rajaukseksi on esitetty kuvan 10-1 mukaan 3 km, joka on riittämätön kuvaamaan hankkeen haittavaikutusalueita asukkaiden kannalta. Lausunnonantajan vaatii, että arviointialuetta tulee tarkastella 5 km aluerajauksella, joka paremmin kuvaa hankkeen vaikutusalueita todellisuudessa. Lausunnonantaja toteaa, että nykyisen 3 km vaikutusalueen asukasluvut eivät siten pidä paikkaansa, ja esityksestä puuttuvat mm. kaupunginosat Kaijonharju, Kaijonranta, Pyykösjärvi, Puolivälinkan- gas.

Lausunnonantaja esittää, että Ruskon jätekeskukselle tai sen laajennusalueille ei tule sijoittaa biojätteen käsittelyä niistä asukkailla aiheutuvien merkittävien hajuhaittojen johdosta. Biokaasujen talteenottoon ja niiden hyväksikäyttöön tulee kehittää uusia paremmin toimivia ratkaisuja. Kaasupäästöjä ei saa syntyä häiriötilanteissakaan. Jäteliikkeen käsittelyä tai kompostointia ei tule sallia missään muodossa Ruskon alueella.

Lausunnonantaja huomauttaa, että tuulen suunta- ja nopeusjakaumamittauksia ei ole tehty Ruskon jätteenkäsittelyalueelta, ja vaatii, että mittaukset tulee tehdä kohdepaikalla Ruskon jätekeskuksessa, jotta tuulen suunnat ja nopeudet olisivat mm. hajuhaittojen arvioinnissa luotettavia.

Lausunnossa huomautetaan, että ympäristövaikutusten arviointi jätekeskuksen laajennuksesta ei anna riittävää kokonaiskuvaa hankkeen kokonaisvaikutuksista, sillä ympäristövaikutusten arviointi ei ota lainkaan huomioon kokonaiskuvaa, jotka syntyisivät Ruskon laajennuksen, jätteenpolton ja suunnitteilla olevan Alakyläntien/Punaisenladonkankaan jätteenkäsittelykeskuksen laajennuksen yhteisvaikutuksista, ja esitetään, että suunnitelmia tulee tarkastella yhtenä kokonaisuutena. Lausunnossa esitetään myös, että Oulun seudulle on laadittava uusi kokonaisvaltainen jätteenkäsittelystrategia ja ryhdyttävä toimenpiteisiin seudullisen jätteenkäsittelyn järjestämiseksi siten, ettei jätteenkäsittelyä tulla harjoittamaan tiivistyvän asutuksen ja liikerakentamisen läheisyydessä Punaisenladonkankaalla. Lausunnossa esitetään, että Alakyläntien Punaisenladonkankaan jätteenkäsittelyalueen käyttösuunnitelman ja osayleiskaavoituksen käsittely tulee keskeyttää siihen saakka, kunnes seudullisen jätteenkäsittelyalueen uusi sijoituspaikka on saanut päätöksen.

Lausunnonantaja esittää Ruskon jätteenkeskuksen laajennuksen arviointiohjelmaan toteuttamisvaihtoehtoa VE3, jonka mukaan jätekeskusta laajennetaan vain alueelle B tai vaihtoehtoa VE0. Perusteluinaan, että alue B antaa jo riittävän lisäajan uuden seudullisen jätteenkäsittelykeskuksen löytämiselle Oulun seudulta.

Mielipiteet

Jäälin asukasyhdistys ry esittää mielipiteen ilmaisussaan, että Ruskon jätekeskuksen laajennuksen ympäristövaikutusten arviointi ja Alakyläntien jätekeskuksen (Punaisenladonkangas) osayleiskaavaprosessi edistävät molemmat sekä keskenään samankaltaisia että päällekkäisiä hankkeita. Mielipiteen esittäjä ei hyväksy Punaisenladonkankaan suunnitelmia.

Mielipiteessä todetaan alueen asukkaiden tahtona olevan, että kumpaakaan jätteenkäsittelyalueista ei tulla rakentamaan/laajentamaan, vaan olisi etsittävä kokonaan uusi seudullinen jätteenkäsittelyalue, joka olisi riittävän kaukana kaavoitetuista asuinalueista ja merkittävistä virkistysalueista.

Mielipiteen esittäjä esittää, että arviointiselostuksessa tulee ottaa huomioon jätteenpolton, Punaisenladonkankaan jätekeskuksen ja Ruskon laajennussuunnitelmien yhteiset ympäristövaikutukset. Mielipiteessä vaaditaan Punaisenladonkankaan osayleiskaavan laadintaa keskeytettäväksi, kunnes on löydetty uusi paikka tulevaisuuden jätteenkäsittelytarpeita varten, ja esitetään Oulun seudun yleiskaavaa ja maakuntakaavaa muutettavaksi tältä osin. Ruskon jätekeskuksen laajentamisesta syntyvä lisäaika tulee käyttää Punaisenladonkankaan korvaavan alueen selvittämiseen.

A ja B esittävät yhteisessä mielipiteen ilmaisussaan, että toimenpidealueen ympäristö Puolivälinkankaalta Pyykösjärven kautta Ruskoon ja erityisesti Kalikkaharjun ja Kalikkalammen seutu ovat erittäin tärkeitä ulkoilualueita. Mielipiteen esittäjät ovat pettyneitä siihen, että arviointiohjelmassa alueen luontoarvoja ja jätekeskuksen negatiivista vaikutusta niihin vähätellään. Mielipiteen mukaan alueella liikkuu paljon ulkoilijoita ja luontoharrastajia, ja alue on kokonaisuutena poikkeuksellisen luonnonläheinen, maisemaltaan vaihteleva ja tunnelmaltaan erämainen alue näin lähellä kaupungin keskustaa ja asutusta. Myös alueen eläimistö on monimuotoisempi kuin arviointiohjelma antaa ymmärtää; mielipiteen esittäjillä on havaintoja mm. ketusta, saukosta, pyystä, pyrstöiaisesta, haikarasta, huuhkajasta ja merikotkasta.

Mielipiteen esittäjät toteavat, että esitetyt laajennusalueet, erityisesti A ja B, eivät sinänsä ole merkittävä lisäuhka alueen luonnosta nauttimiselle, mutta kaatopaikkatoimintaa jatkettaessa ja alueella tehtävissä rakenteellisissa muutoksissa, tulisi ympäristön suojeluun kiinnittää nykyistä enemmän huomiota. Huomiota halutaan kiinnitettävän erityisesti seuraaviin seikkoihin: hajuhaitoista eroon pääseminen, ilmaston muutoksen huomioon ottaminen suotovesien viemärintisuunnitelmissa, kaatopaikan valumat eivät saa vaarantaa Pyykösjärven ja Kuivasjärven kunnostukseen tehtyjä investointeja ja nykyisiä suunnitelmia laajemman suojaviheralueen varaaminen kaatopaikan ympärille.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia. Ottaen huomioon Oulun Jätehuollon Ruskon jätekeskuksen laajennushank-

keen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta annetut lausunnot ja mielipiteen ilmaiset Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus esittää yhteysviranomaisen lausuntona seuraavaa.

Hankekuvaus

Arviointiohjelmassa on esitetty tiedot hankkeen tarkoituksesta, sijainnista ja hankkeesta vastaavasta. Arviointiohjelmassa on esitetty myös kattava kuvaus jätekeskuksen nykyisistä toiminnoista ja toiminnan ympäristövaikutuksista. Nykyiset toiminnot tulevat säilymään nykyisen kaatopaikan täyttötilavuuden päätyttyäkin lukuun ottamatta jätteen loppusijoitustoimintaa. Lisäksi jätekeskuksen nykyistä toimintaa on tarkoitus tehostaa jätteenpolton vuoksi rakentamalla jätteen lajitteluareena, jossa jätekeskuksen tuoduista jätteistä lajitellaan energiahyötykäyttöön kelpaavat jakeet ja hyötykäyttöön soveltumaton jäännös. Lajitteluareena tulee toimimaan jätekeskuksessa, vaikka laajennus ei toteutuisi.

Hankkeesta vastaava perustelee hanketta tarkoituksenaan turvata Oulun kaupungissa ja yhteistyökunnissa muodostuvan jätteen sujuva käsittely ja loppusijoitus tällä hetkellä käytössä olevan kaatopaikkatilan loputtua. Nykyisillä jätemäärillä kaatopaikkakapasiteettia on jäljellä vuoteen 2018 saakka, mutta jätteenpolttolaitoksen käyttöönotto lisänee kaatopaikan käyttöaikaa muutamilla vuosilla. Hankkeesta vastaavalla ei ole saatavilla muuta jätteen loppusijoituspaikkaa riittävän nopealla aikataululla, jonka vuoksi on päädytty Ruskon jätekeskuksen laajennushankkeeseen. Laajennusosa mahdollistaisi valitusta toteutusvaihtoehdosta riippuen jätteiden loppusijoittamisen Ruskon jätekeskuksen kaatopaikalle ainakin vuoteen 2035–2045 saakka.

Arviointiohjelman mukaan molemmissa toteutusvaihtoehdoissa laajennusalueelle rakennetaan tavanomaisen jätteen kaatopaikka ja *mahdollisesti* ongelmajätteen kaatopaikka sekä *mahdollisesti* jätteiden varastointi- ja käsittelykenttiä. Arviointiohjelmassa todetaan, että laajennusalueelle ei ole vielä laadittu toimintojen sijoitussuunnitelmia, mutta ympäristövaikutuksia arvioitaessa huomioidaan toimintojen sijoittuminen mihin tahansa laajennusalueen osaan. Mikäli suunnitelmat tarkentuvat YVA-menettelyn aikana, tullaan vaikutukset arvioimaan viimeisimmän toiminta- ja sijoitussuunnitelman mukaan.

Yhteysviranomaisen pitää tärkeänä sitä, että jo arviointiselostusvaiheessa pyritään selvittämään riittävässä laajuudessa kaikki alueelle sijoittuvat toiminnot, jotta vaikutukset voidaan arvioida kattavasti, siten myös ongelmajätteen kaatopaikan ja jätteiden varasto- ja käsittelykenttien sijoittaminen hankealueelle tulee ottaa arvioinnissa huomioon. Arviointiselostuksessa tulee kuvata hankkeesta eri vaihtoehtojen keskeiset ominaisuudet ja tekniset ratkaisut, toiminnan kuvaus sekä arvio päästöjen laadusta ja määrästä. Vastaavasti arvioinnissa tulee ottaa huomioon miten laajennusalueen käyttöönoton jälkeen jo olemassa olevista toiminnoista johtuvat ympäristövaikutukset mahdollisesti muuttuvat.

Muut luvat ja hankkeen aikataulu

Arviointiohjelmassa on esitetty hankkeen tarvitsemat luvat ja muut päätökset sekä tiedot arviointimenettelyn aikataulusta. Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty muiden lakien mukaisiin menettelyihin. Kuitenkin samaan aikaan vireillä olevan Ruskon ja Ruskonselän kaupunginosia koskevan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen laadinta on kiinteässä yhteydessä YVA-menettelyyn sekä aikataulullisesti että sisällöllisesti toimien osana kaavan lähtöaineistoa.

Yhteysviranomaisen pitää esitettyä YVA-menettelyn aikataulua suhteellisen tiukkana. Aikataulun toteutuminen riippuu osaltaan myös YVA-selostusta varten laadittavien selvitysten vaatimasta ajasta.

Hankevaihtoehtojen käsittely

Arviointiohjelmassa on esitetty nollavaihtoehdon (vaihtoehto VE0) lisäksi kaksi eri laajennusvaihtoehtoa (vaihtoehdot VE1 ja VE2), jotka sijoittuvat nykyisen Ruskon jätekeskuksen välittömään yhteyteen. Vaihtoehto VE0, jossa jätekeskusta ei laajenneta, tarkoittaa nykyisen jätekeskuksen toiminnan jatkamista lukuun ottamatta jätteen loppusijoitustoimintaa, joka päättyy nykyisen täyttötilavuuden täytyessä.

Arviointiohjelmassa on huomioitu, että Ruskon jätekeskuksesta jätteen toimittaminen muualle käsiteltäväksi lisääntyy verrattuna nykytilaan, jos nollavaihtoehto (VE0) toteutuu. Tältä osin myös liikenteestä aiheutuvat vaikutukset lisääntyvät. Yhteysviranomaisen pitää tärkeänä, että arviointiselostuksessa esitetään selkeästi ja riittävällä tarkkuudella mitä toimintoja harjoitetaan edelleen Ruskon jätekeskuksessa sen jälkeen, kun jätteen loppusijoitustoiminta päättyy nollavaihtoehdon mukaisessa ratkaisussa. Yhteysviranomaisen esittää harkittavaksi nollavaihtoehdon (VE0) nimeämistä VE0+ -vaihtoehdoksi, joka paremmin kuvaisi sitä, että jätekeskuksen toiminta ei pääty kokonaisuudessaan, vaikka laajennushanketta ei toteutettaisikaan.

Laajennusvaihtoehdot eroavat toisistaan vain pinta-alojensa ja sitä myöden alueelle loppusijoitettavien jätemäärien ja kaatopaikan käyttöiän osalta. Tältä osin vaihtoehtojen tarkastelu on siten hyvin suppeaa.

Joissakin lausunnoissa ja mielipiteen ilmaisuissa on esitetty otettavan arvioitavaksi vaihtoehto, jossa tarkastellaan laajennusta vain laajennusalueelle A tai B, ts. vaihtoehto VE2 jaettaisiin vielä erillisiksi vaihtoehdoiksi. Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa laajennusalueiden A ja B vaikutusarviot on mahdollista esittää myös erillisinä aiheuttamatta huomattavaa lisätyötä, koska alueet sijaitsevat erillään toisistaan. Näin ollen niiden vaikutukset voidaan esittää sekä yhdessä että erikseen. Erillistarkastelu lisäisi myös arvioitavien vaihtoehtojen määrää.

Molemmissa esitetyissä laajennusvaihtoehdoissa (VE1 ja VE2) on mahdollisuus tukeutua olemassa olevan jätekeskuksen infrastruktuuriin, kuten vesihuolto, liikenneyhteydet ja sähköverkko, joten tältä osin hanke on molemmissa vaihtoehdoissa teknistä ja taloudellisesti tarkasteltuna tarkoituksenmukainen. Lisäksi jätteenpolttolaitos sijaitsee lähellä jätekeskusta, mikä lyhentää kuljetusmatkaa. Kuitenkin YVA-menettelyn kannalta hedelmällistä olisi, jos tässä YVA-menettelyssä olisi ollut tarkasteltavana myös muita jätteen loppusijoituspaikkoja, mutta - kuten arviointiohjelmassa on esitetty - riittävän nopealla aikataululla ei ole saatavilla toteuttamiskelpoisia sijoituspaikkoja. Tältä osin yhteysviranomaisen pitää valittuja vaihtoehtoja perusteltuna ratkaisuna.

Eräissä yhteysviranomaiselle annetuissa lausunnoissa ja mielipiteen ilmaisuissa on vaadittu ympäristövaikutusten arviointiin otettavan mukaan myös Punaisenladonkankaan jätekeskussuunnitelmat ja joissakin lisäksi jätteenpolttolaitoksen toiminta. Toisaalta Oulun kaupunginhallitus on todennut lausunnossaan, että Ruskon jätekeskuksen laajennuksen ja jätteenpolttolaitoksen rakentamisen myötä tarve Punaisenladonkankaan uudelle jätteenkäsittelyalueelle ei ole tällä hetkellä ajankohtainen.

Yhteysviranomaisen on punninnut hankevaihtoehtojen riittävyyttä harkitessaan hankkeesta vastaavan esitystä hankevaihtoehdoiksi verrattuna esiintuotuihin hankevaihtoehtovaatimuksiin. Yhteysviranomaisen katsoo, että Punaisenladonkankaan jätteenkäsittelyalueen suunnittelu ei ole tällä hetkellä sellaisessa vaiheessa, että aluetta voitaisiin käsitellä konkreettisena vaihtoehtona tässä YVA-menettelyssä hankkeen edellyttämä aikataulu huomioon ottaen. Yhteysviranomaisen esittää kuitenkin, että arviointiselostuksessa tarkastellaan ainakin yleisellä tasolla Ruskon jätekeskuksen toiminnan siirtymisen edellytyksiä Punaisenladonkankaan jätekeskusalueelle sekä alustavat arviot toiminnan ympäristövaikutuksista. Jätteenpolttolaitoshanke puolestaan on aikanaan ollut YVA-menettelyssä, toiminta on saanut lainvoimaisen ympäristöluvan ja laitos aloittaa toimintansa vuonna 2012, joten tältä osin jätteenpoltto ei ole vaihtoehto.

toinen ratkaisu kaatopaikalle. Kaatopaikkaa tarvitaan jätteenpoltosta huolimatta polttoon kelpaamattoman jätteen ja tuhkien sijoittamista varten. Tämän vuoksi yhteysviranomaisen ei pidä tarpeellisenä ottaa vaikutusarviointiin mukaan jätteenpolttoa.

Vaihtoehto VE1:n laajennusalue C edellyttää toteutuessaan Lopakkasuon maa-ainesten läjitysalueen ainakin osittaista madaltamista, jolloin läjitetyt maa-ainekset on kuljettava käsiteltäviksi muualle.

Laajennusalue C:n tarkoittamalle alueelle ulottuu Lopakkasuon ylijäämämaiden läjitysalue. Toiminnan toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan (Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus 14.2.2001, dnro 1100Y0226-121) mukaisesti alueelle saa läjittää ylijäämämaita enintään 50 000 tonnia/vuosi. Toiminnan vuosiraporttien mukaan läjitysalueelle on loppusijoitettu pilaantumattomia maa-aineksia vuosina 2001–2009 yhteensä noin 745 000 tonnia. Samalle alueelle on loppusijoitettu erillisesti lievästi pilaantuneita maa-aineksia vuosina 2003–2004 kunnostustoimenpiteiden loppuraporttien mukaan yhteensä 33 770 m³ Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen päätöksen (13.1.2003, dnro 1100Y0226-121) perusteella.

Yhteysviranomaisen esittää, että arviointiselostuksessa on tarkasteltava voimalinjan siirtämisestä johtuvan maanläjitysalueen mataloittamisen, maarakennustöiden sekä läjitettyjen maa-ainesten muualle siirtämisen ympäristövaikutukset. Ylijäämämaiden läjitysalueen ja pilaantuneiden maa-ainesten läjitysalueen nykyiset sijaintipaikat on esitettävä myös karttapiirroksena.

Jätekeskuksessa hyödynnettävät ja käsiteltävät jätteet, erityisesti jätteen loppusijoittaminen, ovat keskeisiä toiminnan ympäristövaikutusten kannalta. Arviointiohjelmassa on esitetty kaatopaikalle sijoitettavat jätteet, joista todetaan osan savukaasujen puhdistuksen jätteistä olevan ongelmajätteitä. Yhteysviranomaisen katsoo, että ongelmajätteen kaatopaikalle sijoitettavien jätteiden vaaraominaisuuksia on arvioinnissa mahdollisuuksien mukaan tarkennettava sekä pyrittävä täsmentämään ongelmajätteen luokiteltavien jätteiden määrää.

Hankkeesta vastaava toimii Oulun kaupungissa ja yhteistyökunnissa jätelain 13 §:ssä tarkoitetun kunnan vastuulla olevan jätehuollon järjestäjänä. Siten hankkeesta vastaavan lakisääteisenä velvollisuutena ei ole muun kuin asumisessa syntyvän ja siihen rinnastettavan jätteen käsittelyn ja hyödyntämisen järjestäminen. Yhteysviranomaisen pitää tarpeellisenä, kuten joissakin lausunnoissakin on esitetty, että arviointiselostuksessa tuodaan myös esille riittävät perustelut jätteenpolton tuhkan loppusijoituspaikan perustamistarpeelle Ruskon jätekeskuksen laajennusalueelle etenkin, kun myös arviointiohjelmassa esitetään, että Välimaan jätekeskus on ensisijainen tuhkien sijoituspaikka. Perusteluja on arvioitava suhteessa sijoittaa tuhkat suunnitella olevaan Välimaan jätekeskukseen tai jo toiminnassa olevaan Oulun Energian Miehonsuon tuhkanläjitysalueelle (ympäristölupa Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus 10.9.2009, dnro PPO-2008-Y-322-111) ottaen huomioon myös tuhkan hyödyntämishankkeet, joihin tarkemmin täsmentämättä viitataan arviointiohjelmassa.

Yhteysviranomaisen pitää tärkeänä, että kaikkien vaihtoehtojen ympäristövaikutukset arvioidaan toiminnan koko elinkaaren aikana, ts. kaatopaikan laajennusalueen rakentamisesta sen lopulliseen sulkemiseen saakka.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Arviointiohjelma tarkoituksena on kertoa, mitä ja miten hankkeen eri vaihtoehtojen vaikutuksia aiotaan arvioida. Arviointiohjelmassa on annettu selvitys arvioitavista ympäristövaikutuksista. Yhteysviranomaisen katsoo, että hankkeen merkittävimmät vaikutukset on tunnistettu ja hankekokonaisuus on vaikutusten arvioinnissa otettu huomioon.

Arviointiohjelmassa on esitetty kattavasti hankealueen nykytilan kuvaus. Hankealue sijoittuu olemassa olevan Ruskon jätekeskuksen välittömään yhteyteen. Nykytilaa kuvaavia tietoja voidaan käyttää ympäristön arvojen paikallistamisessa ja arviointimenetelmien valinnassa. Tiedot nykytilasta toimivat myös vertailukohtana hankkeen aiheuttamille vaikutuksille ja vaikutusten merkittävyydelle.

Arviointiohjelmassa esitetään vaikutusarviointien painoarvo asetettavan hankkeen sosiaalsiin vaikutuksiin, kuten viihtyisyyteen ja turvallisuuteen, sekä ilmastovaikutuksiin ja liikenteen vaikutuksiin, mutta lopullinen painotus varmistuu arviointityön edetessä. Yhteysviranomaisen pitää tehtyä painopistetarkastelua perusteltuna, koska hankealue sijoittuu olemassa olevan jätekeskuksen ja olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen, ja alue on jo pääosiltaan ihmistoiminnan vaikutuksesta luonnon-tilaltaan muuttunutta. Yhteysviranomaisen painottaa, että arviointiselostuksessa vaikutustarkastelu tulee kohdentaa päätöksenteon ja hankkeen eri osapuolten kannalta hankkeen eri vaihtoehtojen merkittäviin vaikutuksiin riittävän yksityiskohtaisesti ja ymmärrettävästi.

Seuraavassa tarkastellaan asiakohdittain arvioitavia vaikutuksia ja esitetään yhteysviranomaisen arviointiselostukseen tehtävät lisäselvitykset ja täsmennykset, jotta hankkeen ympäristövaikutuksista saadaan kattavat arviot.

Arviointialueen alustavat rajaukset

Arviointiohjelmassa todetaan, että vaikutusalueiden rajausta tarkentuu selvitystyön yhteydessä. Selvitysalue tarkoittaa kullekin ympäristöön vaikuttavalle tekijälle määriteltä aluetta, jolla kyseistä ympäristövaikutusta selvitetään ja arvioidaan. Arviointiohjelmassa on esitetty eri vaikutusten selvitysalueet seuraavasti:

- **Ilmanlaatu ja ilmasto:** Vaikutuksia tullaan tarkastelemaan noin 3 km etäisyydelle jätekeskuksesta, huomioiden lähimmät asuinalueet. Ilmastovaikutuksia tarkastellaan valtakunnan tasolla.
- **Vesistöt:** Selvitysalue ulottuu alapuolisiin vesistöihin Kuivasjärveen saakka, pääpainon ollessa Lopakkaojaan kohdistuvissa vaikutuksissa.
- **Maaperä- ja pohjavesivaikutukset:** Vaikutuksia tarkastellaan laajennusalueella sekä voimalinjan siirtolinjauksen ja Lopakkasuon maanlajitusalueen kohdalla. Pohjavesivaikutusten osalta tarkastelu ulotetaan Lopakkaojaan saakka, mihin alueen pohjavesivirtaus suuntautuu.
- **Luonto ja luonnonsuojelukohteet:** Kasvillisuuden, huomioitavien lajiesiintymien ja eläimistön osalta tarkastellaan laajennusaluetta ja lähialueilla noin 1 - 2 km etäisyydelle. Tarkastelualuetta rajattaessa huomioidaan mm. pölyn leviämisen laajuus ja eläimistön osalta huomioidaan myös melun ja liikenteen vaikutusten ulottuvuudet. Luonnonsuojelualueiden osalta vaikutuksia tarkastellaan alueittain.
- **Maankäyttö, kaavoitus ja rakennettu ympäristö:** Selvitysalue rajataan lähinnä niille alueille, joissa maankäyttö muuttuu nykyisestä aina lähimpään asutukseen saakka.
- **Maisema:** Maisemavaikutusten arviointi ulotetaan noin 2 km säteelle jätekeskuksen laajennusalueelta.
- **Liikenne:** Vaikutuksia tarkastellaan tarkemmin jätekeskuksen lähialueella, minkä lisäksi tarkastellaan yleisemmällä tasolla liikennevaikutuksia jätekeskuksen ja polttolaitoksen sekä jätekeskuksen ja Välimaan kaatopaikan välisillä kuljetusreiteillä.
- **Melu:** Arviointi ulotetaan jätekeskuksen lähialueelle huomioiden kokemus nykyisestä toiminnasta aiheutuvasta melusta.

- **Sosiaaliset vaikutukset:** Selvitysalue kattaa jätekeskuksen koko toiminta-alueen, mutta vaikutuksia arvioidaan yksityiskohtaisimmin hankkeen lähialueella asukkaiden ja alueen käyttäjien toiminta-alueilla, missä hanke vaikuttaa konkreettisimmin.

Yhteysviranomaisen pitää esitettyä eri vaikutusten selvitysalueiden rajausta pääosin riittävänä. Yhteysviranomaisen kuitenkin katsoo, että sosiaalisten vaikutusten yksityiskohtainen arviointi tulee ulottaa vastaavalla laajuudella kuin hankkeen ilmastovaiikutuksia on tarkoitus arvioida, ts. asutusalueille noin kolmen km:n etäisyydelle jätekeskuksen reunoilta. Sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa voidaan hyödyntää osaltaan hankkeesta vastaavan järjestämisen Internet-pohjaisen kyselyn tuloksia.

Lopulliset vaikutusalueiden rajaukset tulee esittää arviointiselostuksessa sekä sanallisesti että riittävän havainnollisin karttapiirroksin. Karttapiirroksissa on esitettävä kaikki vaikutusalueelle ulottuvat asutusalueet.

Vaikutukset ilmanlaatuun ja ilmastoon

Arviointiohjelman mukaan ilman laatuun ja ilmastoon kohdistuvia vaikutuksia tarkastellaan eri toiminnoissa vapautuvien päästöjen ja niiden leviämisen sekä liikenteestä aiheutuvien päästöjen kannalta. Jätekeskuksen toiminnassa syntyy kaatopaikkakaasuja, hajua, pölyä ja liikenteen pakokaasupäästöjä. Laajennusalueella syntyvän kaatopaikkakaasun ja hajun määrän arvioidaan jäävän vähäiseksi, koska jätteenpolttolaitoksen ja lajitteluareenan käyttöönotto tulevat vähentämään merkittävästi kaatopaikalle loppusijoitettavan orgaanisen aineksen määrää. Jätekeskuksen jätetäyttöihin on rakennettu kaasunkeräysjärjestelmä, jolla noin 50 % syntyvästä kaatopaikkakaasusta saadaan kerätyksi hyötykäyttöön. Myös laajennusalueelle on tarkoitus rakentaa kaasunkeräysjärjestelmä.

Kaatopaikkakaasun määrä arvioidaan laskennallisesti alueelle tuotavan jätteen määrän perusteella. Myös kaasunkeräysjärjestelmän merkitys ilmakehään päätyvään kaasumäärään otetaan huomioon arvioinnissa. Tuloksia verrataan jätekeskuksessa nykyisin syntyvän kaatopaikkakaasun määrään.

Arviointiohjelman mukaan hankkeen vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin arvioidaan yleisellä tasolla ottamalla huomioon kuljetuksiin ja kaatopaikka toimintaan liittyvät päästöt. Päästöjä verrataan Suomen kokonaispäästöihin.

Jätekeskuksen toiminnassa syntyy pölypäästöjä kuljetusten ja työkoneiden nostattamana ja jätettä läjitettäessä. Tuhkaa läjitettäessä pölyn muodostuminen voi olla merkittävämpää kuin nykyisin alueelle tuotavan jätteen läjityksessä. Toiminnan aiheuttamia pölypäästöjä, niiden leviämistä ja pölyn laatua esitetään arvioitavan sanallisesti kaatopaikan nykyisestä ja aikaisemmasta toiminnasta saadun kokemuksen perusteella ottamalla huomioon jätteenpolttolaitoksen vaikutus alueella sijoitettavan jätteen laatuun sekä alueen tuuliolosuhteet. Pölyn leviämisen osalta kiinnitetään huomiota mm. läheiseen voimalinjaan ja ulkoilureiteille kohdistuviin vaikutuksiin. Arvioinnissa on tarkoitus myös hyödyntää vastaavanlaisista hankkeista saatua tietoa pölyn muodostumisesta ja leviämisestä.

Hajupäästöjä ja niiden vaikutuksia esitetään arvioitavan nykyisestä toiminnasta saatujen kokemusten, tulevaisuudessa alueella käsiteltävien jätteiden laadun, määrän ja käsittelymenetelmien, alueen tuuliolosuhteiden ja muualta vastaavanlaisista toiminnoista saatujen kokemusten perusteella. Hajujen merkitys lähialueen asutukselle sekä alueen virkistys-, ulkoilu- ja liikuntakäytölle otetaan huomioon arvioinnissa.

Jätekeskuksen toiminnassa syntyy pakokaasuja pääasiassa jätteen kuljetuksesta sekä vähemmässä määrin kaatopaikalla käytettävistä työkoneista. Liikenteen aiheuttamat päästöt ilmaan arvioidaan VTT:n tieliikenteen pakokaasupäästöjen laskentajärjestelmän (LIISA 2008) avulla. Liikenteen aiheuttamien päästöjen arvioinnissa otetaan huomioon jätekeskukseen tuleva ja sieltä lähtevä kuljetusliikenne. Henkilöauto-

liikenteen edestakaiseksi ajomatkaksi oletetaan 20 km/vrk. Raskaan liikenteen edestakaiseksi ajomatkaksi oletetaan 7 km/vrk, joka on jätteenpolttolaitoksen ja jätekeskuksen välinen edestakainen matka. Nollavaihtoehdossa esitetään raskaan liikenteen päästöt laskettavan Välimaan kaatopaikalle Kiiminkiin suuntautuvalla liikenteelle. Oletuksena raskaan liikenteen ajomatoille on, että kuorma-auto ajaa puolet matkasta tyhjänä ja puolet täydellä kuormalla.

Liikenteen aiheuttamat päästöt arvioidaan kaikissa eri vaihtoehdoissa. Arviointiohjelman mukaan jätekeskuksen laajentamista suurempi merkitys nykytilanteeseen verrattuna on jätteenpolttolaitoksen käyttöönotolla. Jätekeskuksen maantiekuljetusten aiheuttamia ilmapäästöjä verrataan Oulun kaupungin tieliikenteen vuonna 2009 aiheuttamiin ilmapäästöihin.

Arviointiohjelman mukaan ilmastoon ja ilman laatuun kohdistuvien vaikutusten arviointi tehdään asiantuntija-arviona käyttäen olemassa olevia tutkimuksia ja selvityksiä ilman laadusta hankealueella sekä tietoja alueen tuuliolosuhteista.

Yhteysviranomaisen toteaa, että ilmanlaatuun ja ilmastoon kohdistuvat vaikutukset voidaan arvioida esitetyllä tavalla, ottaen huomioon seuraavat tarkennukset:

Yhteysviranomaisen tähdentää, että pöly- ja hajuvaikutusten arvioinnissa on vaikutusalueen asukkaisiin kohdistuvien vaikutusten ohella otettava huomioon vaikutukset vaikutusalueen virkistyskäyttö- ja ulkoilumahdollisuuksiin. Pölyvaikutusten arviointiin käytettävät menetelmät on selostettava arviointiselostuksessa sekä kuvattava pölyn leviämisaalueet karttapiirroksena, jossa esitetään myös häiriintyvät kohteet, hengitettävä pöly ja muu viihtyisyyshaittaa aiheuttava pöly erikseen esitettynä, kuten aluehallintovirasto on lausunnossaan esittänyt. Arviointiselostuksessa tulee tuuliolosuhteiden vaikutuksia arvioitaessa esittää myös mahdolliset epävarmuustekijät, joita liittyy tuulen suunta- ja nopeusjakumaan, mikäli arvioinnissa käytetään lähtötietoina Oulunsalon ja/tai Oulun kauppatorin säähavaintoasemilta saatuja tietoja. Tuulen suunnalla ja nopeudella on merkitystä jätekeskuksen vaikutusalueella erityisesti pölyn ja hajujen leviämistä tarkasteltaessa.

Yhteysviranomaisen pitää jossain määrin ongelmallisena nollavaihtoehdon raskaan liikenteen päästöjen laskentaperusteena ajomatkaa nimenomaisesti Välimaan kaatopaikalle Kiiminkiin, koska kyseisen kaatopaikan käyttöönoton ajankohdasta ei ole tarkkaa tietoa. Arvioinnissa lisäksi otettaisiin huomioon vain jätteenpolton tuhkan kuljetusten vaikutukset, kun nollavaihtoehdossa kaikki kaatopaikalle loppusijoitettavat jätteet olisi kuljetettava muualle. Välimaan kaatopaikan (tällä hetkellä valituksenalainen) ympäristölupa ei myöskään salli sekalaisen yhdyskuntajätteen vastaanottoa, joten tältä osin Välimaan kaatopaikka ei tule kyseeseen vaihtoehtoisena jätteen loppusijoituspaikkana nykyisen kaatopaikan täyttötilavuuden päättyessä.

Yhteysviranomaisen katsoo kuitenkin, että ajomatkan pituus Välimaan jätekeskukseen (noin 15 km/suunta) voidaan ottaa laskennalliseksi perusteeksi nollavaihtoehdon liikenteen päästöjen arvioinnissa.

Vaikutukset vesistöihin ja veden laatuun

Arviointiohjelman mukaan hankkeella ei ole välittömiä vesistövaikutuksia, sillä laajennusalueella syntyvät kaatopaikkavedet johdetaan nykykäytännön mukaisesti viemäriverkoston kautta Oulun Veden Taskilan jätevedenpuhdistamolle. Laajennusalueilta tulevan veden laatu ja vesimäärät sekä lisäkuormitus jätevedenpuhdistamolle arvioidaan nykyisiltä laajennusalueilta pumpattavien vesien tarkkailutietojen, laajennusalueille sijoitettavan jätteen laadun sekä nykyisten ja uusien laajennusalueiden pinta-alatietojen perusteella. Suotovesien laatu tulee muuttumaan alueelle sijoitettavan jätteen laadun muuttuessa.

Laajennushankkeen vesistövaikutukset kohdistuvat pääasiassa Lopakka-alueeseen, mutta hankkeen vesistövaikutukset arvioidaan yleisemmällä tasolla myös Lopakka-alueen ala-

puolisessa Laholaisojassa ja Kuivasjärvessä. Arviointi esitetään tehtävän erikseen rakennusaikaisille vaikutuksilla ja kaatopaikkatoiminnan aikaisille vaikutuksille.

Laajennusalueiden rakentamisesta ja käyttöönotosta aiheutuvia vesistövaikutuksia arvioidaan olemassa olevan aineiston perusteella. Vaikutusarviossa käsitellään myös sitä, miten hankkeesta aiheutuvia haittoja ja riskejä ehkäistään mahdollisimman tehokkaasti. Tarkastelussa otetaan huomioon myös valtioneuvoston hyväksymän vesienhoitolain mukaiset velvoitteet Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueella ja suunnitelmassa esitetyt tavoitteet ja toimenpiteet.

Yhteysviranomaisen toteaa, että vesienhoidon suunnittelun ensimmäisellä kierroksella on tarkasteltu vain suurimpia järviä ja jokia. Hankealueella Kuivasjärvi on rajattu omaksi vesimuodostumakseen. Kuivasjärvi on tyypitelty hyvin lyhytviipymäiseksi ja luokiteltu vedenlaatuaineiston perusteella ekologiselta tilaltaan välttäväksi ja kemialliselta tilaltaan hyväksi. Yhteysviranomaisen esittää, että Lopakkaojan ja Laholaisojan vedenlaadun tarkastelujen lisäksi tulee arvioida hankkeen vaikutusta Kuivasjärven ekologiseen ja kemialliseen tilaan sekä tilatavoitteen toteutumiseen. Arviointiin tulee sisällyttää myös Lopakkaojan uudelleenlinjauksen ja voimalinjan siirron maanrakennustöiden aiheuttaman alapuolisten vesistöjen mahdollisen happamoitumisen arviointi.

Kalatalousviranomaisen lausunnon mukaan Lopakkaojan ja Laholaisojan merkitys yleiselle kalataloudelle on vähäinen mutta Kuivasjärvellä lienee merkitystä paikallisena kalastuskohteena. Tämän vuoksi yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa tulee kuvailla vaikutusalueen kalastoa ja kalastusta sekä arvioitava vesistövaikutusten arvioinnin perusteella hankkeen vaikutukset kalastoon ja kalastukseen.

Arviointiselostuksessa tulee tarkastella myös Kuivasjärven merkitystä virkistyskäytölle, kuten uimarantana. Tämä tarkastelu voidaan tehdä sosiaalisten vaikutusten arvioinnin yhteydessä.

Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pohjaveteen

Arviointiohjelman mukaan hankkeesta ei aiheudu vaikutuksia kallioperään. Maaperään ja pohjaveteen kohdistuvat vaikutukset ovat pääasiassa paikallisia. Laajennusalueen rakentaminen, Lopakkaojan siirto ja voimalinjan siirto muuttavat maaperää paikallisesti rakennettavien alueiden kohdalla. Lopakkasuon maansiirtotyöalueella mahdollisesti tehtävät maansiirtotyöt voivat osaltaan vaikuttaa maaperään. Myös pohjavesiolosuhteet muuttuvat laajojen vesitiiviiden kenttien estäessä veden suotautumisen ja vaikuttaen muodostuviin pohjavesimääriin ja virtaussuuntiin. Lopakkaojan uusi linjaus voi osaltaan vaikuttaa pohjaveden virtaussuuntiin sen muuttaessa muodostuvan pohjaveden määrää. Tiiviiden pohjarakenteiden ja kuivatusjärjestelmien avulla jätetäytön läpi suotautuva vesi kerätään ja johdetaan jätevedenpuhdistamolle, eikä toiminnasta aiheudu suoria vaikutuksia pohjaveden laatuun.

Maaperään liittyvät vaikutukset rajoittuvat läjitys- ja toiminta-alueiden kohdalle. Pohjaveden laatuun kohdistuvia vaikutuksia tarkastellaan noin 1 km etäisyydelle Lopakkaojaan saakka. Arvioinnissa käytetään aiempaa tutkimustietoa maaperä- ja pohjavesiolosuhteista. Muodostuvan pohjavesimäärän muutoksen arvioinnissa hyödynnetään alueen sadantatietoja sekä kokemukseräistä tietoa erityyppisillä alueilla tapahtuvasta pohjaveden imeytymisestä.

Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeen vaikutukset maa- ja kallioperään sekä pohjavesiin voidaan selvittää arviointiohjelmassa esitetyllä tavalla.

Vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen sekä kasvillisuuteen ja eläimistöön

Kasvillisuuteen ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvat vaikutukset aiheutuvat pääasiassa alueen laajentumisesta, jolloin kaatopaikkatoiminta korvaa rakentamat-

tomia alueita. Kasvillisuus tulee poistumaan ja muuttumaan kokonaisuudessaan alueilta, joille toiminta laajenee. Muutokset pohjavesipinnoissa, vesistöissä ja vedenlaadussa voivat vaikuttaa myös kasvillisuuteen. Kaatopaikkatoiminnan ilmapäästöistä pölystä voi aiheutua vaikutuksia lähialueen kasvillisuuteen tai luontoon.

Arviointiohjelman mukaan luonto- ja kasvillisuusvaikutusten osalta arviointi ulotetaan niin laajalle, että ilmapäästöjen sekä vesistö- ja pohjavesivaikutusten ulottuvuudet tulevat huomioiduksi. Tarkastelun pääpaino asetetaan kaatopaikkatoimintojen kattamille alueille ja niiden lähiympäristöön sekä voimalinjan siirtolinjalle. Merkittävimmät vaikutukset aiheutuvat aluerakentamisesta ja siitä aiheutuvasta elinympäristöjen tuhoutumisesta tai muuttumisesta.

Kasvillisuuteen, luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaisiin kohteisiin sekä huomioitavien kasvilajien esiintymiin kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan alueen luonnosta olemassa olevien aineistojen (aikaisemmat selvitykset, uhanalaisrekisterin tiedot, kartta-aineistot, ilmakuvat) sekä kenttäkaudella 2010 tehtävien aikaisempia selvityksiä tarkentavien maastokartoitusten pohjalta.

Arviointiohjelmassa esitetään, että tarkentavat maastokartoitukset keskitetään laajennusalueelle B (alueen kaakkoispuoli), jota ei ole selvitetty vuoden 2009 luontoselvityksen yhteydessä. Maastoselvitysten periaatteina on alueen luonnon ominaispiirteiden selvittäminen sekä arvokkaiden ja luonnon monimuotoisuuden kannalta huomioitavien kohteiden paikantaminen. Perustilaselvityksessä luonnon yleispiirteiden lisäksi maastossa tarkistetaan mahdolliset metsälain (1093/1996) 10 §:n mukaiset metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät elinympäristöt, luonnonsuojelulain (1096/1996) 29 §:n nojalla suojeltavat luontotyytit, vesilain (264/1961) 1 luvun 15 a §:n ja 17 a §:n mukaiset vesiluonnon suojelutyytit sekä uhanalaiset luontotyytit. Lisäksi havainnoidaan uhanalaisten ja muutoin huomioitavien lajien potentiaalisia esiintymisalueita.

Olemassa olevien tietojen ja maastoselvityksen tulosten perusteella arvioidaan hankkeen vaikutukset kasvillisuuteen, mahdollisten uhanalaisten lajien esiintymiin ja luonnon monimuotoisuuteen. Hankkeesta aiheutuvien suorien kasvillisuusvaikutusten lisäksi tarkastellaan erilaisia välillisiä vaikutuksia.

Eläimistöön kohdistuvien vaikutusten osalta arviointi ulotetaan riittävän laajalle, jotta ilmakehään ja vesistöihin kohdistuvat vaikutukset tulevat huomioon otetuksi, mutta tarkastelun pääpaino asetetaan hankkeeseen liittyvien toimintojen kattamille alueille ja niiden lähiympäristöön sekä voimalinjan siirtolinjalle. Merkittävimmät vaikutukset aiheutuvat aluerakentamisesta ja siitä aiheutuvasta elinympäristöjen tuhoutumisesta tai muuttumisesta.

Eläimistöön kohdistuvia vaikutuksia esitetään arvioitavan olemassa olevien aineistojen pohjalta, kuten Oulun seudun ympäristötoimelta, ympäristöhallinnolta, eri ympäristötietokannoista, kirjallisuudesta ja alueen tuntevilta luontoharrastajilta saatavista tiedoista. Tarkentavia kartoituksia ei esitetä tehtävän.

Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiohjelmassa esitetty luonnon monimuotoisuuteen, kasvillisuuteen ja eläimistöön kohdistuvien vaikutusten vaikutusalueen raja-
us on riittävä. Vaikutukset esitetään arvioitavan olemassa olevien aineistojen ja kenttäkaudella 2010 tehtävien tarkentavien maastokartoitusten perusteella. Vuoden 2010 maastokartoitusten tuloksia ei ole ollut käytettävissä arviointimenettelyn aikana, joten aineiston riittävyyttä ei voida tässä vaiheessa todeta. Yhteysviranomaisen pitää jos-
sain määrin ongelmallisena sitä, että alueen luontoselvitykseen liittyvät maastokäyn-
nit on pääosin tehty elo-syyskuun (2009) aikana, jolloin saattaa jo osa kasvillisuudes-
ta olla huonosti havaittavissa ja, kuten arviointiohjelmassa todetaankin, ajankohta ei
ole ollut sopiva lisähavaintojen tekemiseen linnustosta. Yhteysviranomaisen käsityk-
sen mukaan luontovaikutukset voidaan selvittää riittävästi arviointiohjelmassa esite-
tyllä tavalla siten, että luonnonsuojelulain perusteella suojeltavat luontotyytit ja lajit

sekä metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt selvitetään riittävällä tavalla. Eläimistöön kohdistuvia vaikutuksia tulee tarkastella myös siltä kannalta mitä vaikutuksia alueen eläimistön laji- tai lukumäärissä voi seurata, kun orgaanisen jätteen määrä edelleen vähenee kaatopaikalle loppusijoitettavassa jätteessä.

Arviointiohjelmassa on huomioitu luontovaikutuksiin liittyvät epävarmuustekijät, joilla voi olla merkitystä arvioinnissa. Yhteysviranomainen esittää, että arvioinnissa havaitut epävarmuustekijät tulee esittää riittävällä tavalla myös arviointiselostuksessa.

Vaikutukset luonnonsuojelualueisiin ja Natura 2000 -alueverkoston kohteisiin

Hankealueen läheisyydessä on kaksi kaavoituksella suojelluksi merkittyä kohdetta: Kalikkalampi sijaitsee noin 0,5 km etäisyydellä ja Huutilampi noin 1,5 km etäisyydellä jätekeskuksen laajennusalueista. Kalikkalampi ja Huutilampi ympäristöineen on Oulun yleiskaavassa 2020 merkitty suojelualueeksi, jolla on erityisiä luontoarvoja (S-1). Kaavamääräyksen mukaan alue varataan suojeltavaksi MRL:n nojalla.

Arviointiohjelmassa todetaan suojelualueiden sijaitsevan kuitenkin niin etäällä, että vaikutukset ovat enimmilläänkin vähäisiä. Mahdolliset vaikutukset esitetään arvioitavan aluekohtaisesti biologien laatimina asiantuntija-arvioina.

Hankealuetta lähimmät Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet sijaitsevat noin 5-6 km:n etäisyydellä hankealueesta. Yhteysviranomaisen käsityksen mukaan hankealuetta lähimpien Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden etäisyyksien vuoksi hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu sellaisia vaikutuksia, joita tulisi arvioida luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:n tarkoittamalla tavalla.

Yhteysviranomainen katsoo, että vaikutusarviointi voidaan tehdä arviointiohjelmassa esitetyllä tavalla.

Vaikutukset kaavoitukseen, maankäyttöön ja rakennettuun ympäristöön

Arviointiohjelmassa esitetään, että kaavoituksen osalta arvioidaan hankkeen suhde voimassa olevaan maakuntakaavaan, yleiskaavaan ja asemakaavaan, mm. miten hanke edistää tai vaikeuttaa niiden tavoitteiden toteutumista. Arvioinnissa otetaan myös huomioon hankkeen aiheuttamat kaavoitus- ja kaavamuutostarpeet. Arvioinnissa huomioidaan myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.

Alueen maankäyttö tulee muuttumaan metsätaloudesta jätteenkäsittelyyn. Lisäksi hanke vaikuttaa Lopakka-alueeseen ja vaatii olemassa olevan voimajohtolinjan siirtoa. Hankkeella on vaikutusta alueen virkistyskäyttöön, kuten marjastukseen ja sienestystyöskentelyyn sekä Auran majalle menevään hiihtolatuun ja lähistöllä kulkevaan luontopolkuun. Vaikutuksia maankäyttöön esitetään arvioitavan vertailemalla hankkeen toimintojen vaihtoehtoisia sijainteja suhteessa nykyiseen maankäyttöön.

Arviointiohjelmassa esitetään, että voimalinjan siirto vaihtoehdossa VE1 vaikuttaa suoraan rakennettuun ympäristöön, voimalinjaan. Alueen läheisyydessä kulkevat hiihtoladut ja luontopolku ovat rakennettua ympäristöä ja hankkeen vaikutukset niiden sijainnin kannalta tullaan huomioimaan. Vaikutukset kohdistuvat lisäksi myös rakennuksiin ja rakenteisiin, jotka ovat näkö-, haju- tai kuuloetäisyydellä uusilta läjitysalueilta sekä voimalinjan siirtoalueelta. Tarkastelualue on rajattu laajennusalueeseen ja sen läheisyydessä olevaan asutukseen ja rakenteisiin, kuten hiihtolatuun.

Yksityisomistuksessa olevat kiinteistöt varmistetaan Oulun kaupungilta saatavien ajantasaisten rekisteritietojen perusteella ja olemassa olevat rakennukset karttataustatarkastelulla ja tarvittaessa maastokäynneillä. Hankkeen vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja asutukseen arvioidaan vertailemalla hankkeen toimintojen mahdollisia vaihtoehtoisia sijainteja tunnettujen kiinteistöjen, rakennusten ja rakenteiden sijainteihin. Lisäinformaatiota saadaan nettipohjaisesta kyselystä. Arvioinnin epävarmuustekijät liittyvät lähinnä käytettävissä olevan paikkatiedon ajantasaisuuteen.

Yhteysviranomaisen huomauttaa, että arviointiohjelmassa esitettyjen kaavatarkastelujen lisäksi arvioinnissa tulee ottaa huomioon hankkeen vaikutukset myös Oulun seudun yleiskaavaan 2020, joka on tuotukin esiin arviointiohjelman nykytilan kuvauksessa.

Korvensuoran asukasyhdistys huomauttaa lausunnossaan, että arviointiohjelmassa ei ole huomioitu Korvenkylä–Väläkylä maankäytön tavoitesuunnitelmaa. Yhteysviranomaisen toteaa, että kyseisellä tavoitesuunnitelmalla ei ole suoria oikeusvaikutuksia, vaan alueen tarkempi suunnittelu ja rakentamisen ohjaus tapahtuu MRL:n mukaisella asemakaavoituksella. Tavoitesuunnitelmassa on osoitettu Heikinharjun länsiosaan uusia asumisen alueita. Tavoitesuunnitelman vaikutusten arvioinnissa ei ole käsitelty nykyistä Ruskon jätekeskusta. Yhteysviranomaisen esittää, että arviointiselostuksessa tarkastellaan jätekeskuksen laajennushankkeen vaikutuksia myös Korvenkylä–Väläkylä tavoitesuunnitelmassa esitettyjen uusien asuntoalueiden toteuttamiselle.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriperintöön

Arviointiohjelmassa todetaan, että hankealue sijoittuu alueelle, jota nykyinen jätteenkäsittelytoiminta on jo muokannut voimakkaasti. Näin ollen muutokset maisemakokonaisuuden luonteessa jäänevät vähäisiksi. Toiminta-aikaan alueen lähimaisema muuttuu ojitetusta metsästä rakennetuiksi kentiksi ja kaatopaikan pohjiksi, jotka eivät juuri vaikuta kaukomaisemaan. Toiminnan jatkuessa ja päättyessä vaikutus kaukomaisemaan on selkeämpi jätetäytön kohotessa mahdollisesti ympäröivää puustoa korkeammalle. Korkeat läjitysalueet ja voimalinjan uudelleenlinjaus saattavat näkyä paikoin kauaskin, mutta muutos maisemakuvassa ei todennäköisesti ole kuitenkaan merkittävä alueen nykyisestä luonteesta johtuen. ”Täyttötunturit” tulevat jatkamaan nykyisen jätekeskuksen vanhan ja nykyisen jätetäytön linjaa.

Maisemavaikutukset esitetään arvioitavan perustuen hankkeesta tehtyihin suunnitelmiin, olemassa oleviin selvityksiin, maastokäynteihin sekä kartta- ja ilmakuvatarkasteluihin. Vaikutukset riippuvat alueelle tulevasta toiminnasta, maaston korkeussuhteista ja ympäröivästä maankäytöstä. Vaikutusten arvioinnissa tutkitaan, muuttavatko jätehuoltoalueen laajennus ja muut toimenpiteet maiseman luonnetta ja näkymiä alueelle. Arvioinnissa selvitetään myös, aiheutuuko maiseman ja kulttuuriympäristön arvo kohteisiin merkittäviä vaikutuksia.

Yhteysviranomaisen katsoo, että maisemaan kohdistuvat vaikutukset voidaan arvioida esitetyllä tavalla. Kuitenkin esimerkiksi kuvasovitteet voisivat havainnollistaa jätetäytön näkymistä maisemassa, jonka vuoksi yhteysviranomaisen kehottaa harkitsemaan niiden käytön hyödyllisyyttä arviointiselostuksessa esitettävien tekstien havainnollistamiseksi. Maisemanäkymällä on erityisesti merkitystä alueen virkistyskäyttöreittien käyttäjien kannalta.

Arviointiohjelman mukaan Ruskon jätekeskuksen läheisyydessä ei ole rakennusperintökohteita tai merkittäviä kulttuuriympäristöjä eikä jätekeskuksen tai suunnitellun laajennusalueen alueilta tunneta kiinteitä muinaismuistokohteita.

Annetuissa lausunnoissa ei ole esitetty kulttuuriperintöön kohdistuvien vaikutusten arviointia, joten niiden osalta yhteysviranomaisen ei edellytä enempää selvitystä.

Vaikutukset tiestöön ja liikenteeseen

Arviointiohjelman mukaan jätekeskuksen laajentuminen ja toiminnan jatkuminen eivät vaikuta merkittävästi liikennemääriin. Nykytilanteeseen verrattuna suurempi vaikutus kaatopaikalle suuntautuviin liikennemääriin tulee olemaan jätteenpolttolaitoksen käyttöönotolla. Varsinaisissa hankevaihtoehdoissa alueelle suuntautuu sama liikennemäärä, vaihtoehdossa VE1 toiminta vaan jatkuu ajallisesti pidempään. Nollavaihtoehdossa loppusijoitettavan jätteen kuljetukset tulevat suuntautumaan toisaalle. Liikenteen muutoksilla voi olla vaikutusta liikenneturvallisuuteen kuljetusreittien varilla. Arviointiselostuksessa esitetään liikennemäärät ja -reitit eri vaihtoehdoissa ja tode-

taan havaitut riskitilanteet. Ruskon lähiympäristössä ja arvioidaan liikenneturvallisuuden muutokset ja mahdolliset tarpeet erityisille liikennejärjestelyille.

Jätekeskuksen laajennushankkeen liikennevaikutuksia esitetään arvioitavan pääosin Ruskon jätekeskuksen lähialueella sekä yleispiirteisesti jätekeskuksen ja polttolaitoksen sekä jätekeskuksen ja Välimaan kaatopaikan välisillä tieosuuksilla.

Yhteysviranomaisen katsoo, että vaikutusten arviointi voidaan tehdä esitetyllä tavalla huomioimalla liikenteen aiheuttama melu meluvaikutusten arvioinnissa. Yhteysviranomaisen kuitenkin viittaa jo liikenteen päästöjä koskevassa kappaleessa esitettyyn Välimaan kaatopaikan käyttöönottoon ja sinne tapahtuviin kuljetuksiin liittyvään epävarmuustekijään, joka on huomioitava myös liikennevaikutusten arvioinnissa.

Arvioinnin kohteena ovat liikennereitit ja mahdolliset eri reittivaihtoehdot tulee havainnollistaa arviointiselostuksessa myös karttapiirroksin.

Melun vaikutukset

Meluvaikutuksia esitetään tarkasteltavan jätekeskuksen lähialueella sanallisena tarkasteluna, joka perustuu olemassa oleviin tietoihin jätekeskuksen nykyisessä toiminnassa muodostuvasta melusta, toiminnan odotettaviin muutoksiin sekä muista vastaavankaltaisista hankkeista saatuihin kokemuksiin. Melun vaikutukset arvioidaan myös lähialueen muulle käytölle, kuten virkistys- ja ulkoilukäytölle.

Yhteysviranomaisen katsoo, että vaikutusarviointi voidaan tehdä arviointiohjelmassa esitetyllä tavalla.

Sosiaalisten vaikutusten arviointi

Sosiaalisilla vaikutuksilla tarkoitetaan sellaisia hankkeen aiheuttamia vaikutuksia ihmiseen, yhteisöön tai yhteiskuntaan, joista syntyy muutoksia ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen, hyvinvointiin tai hyvinvoinnin jakautumiseen. Arviointiohjelmassa esitetään arvioinnissa tarkasteltavan vaikutuksia mm:

- lähialueiden asumisviihtyvyyteen
- alueiden virkistyskäyttöön ja harrastusmahdollisuuksiin (kuten ulkoilu, hiihto, suunnistus, marjastus, sienestys, kalastus ja metsästys)
- yhteisöllisyyteen (mukaan lukien alueen kaatopaikkasuunnittelun aiemmin aiheuttamat ristiriidat)
- välillisesti palveluihin, elinkeinonharjoittamiseen ja luonnonvarojen hyödyntämiseen
- asenteisiin, ennakkokäsityksiin, sekä uhkakuviin ja pelkoihin.

Lisäksi kartoitetaan asukkaiden näkemyksiä hankkeen mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi.

Sosiaalisten vaikutusten tunnistamisessa ja arvioinnissa esitetään selvitettävän kaikki keskeiset sidosryhmät, joihin hankkeen vaikutukset kohdistuvat, joista tärkein sidosryhmä on lähialueen asukkaat. Arvioinnissa huomioidaan myös aluetta mm. virkistys-, ulkoilu- ja liikuntakäytössä hyödyntävien näkemykset.

Sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa esitetään hyödynnettävän sähköisesti toteutettavan asukaskyselyn, YVA-ohjelmasta saatujen mielipiteiden ja lausuntojen sekä lehdistökirjoittelun aineistoja. Arvioinnissa sovelletaan ns. monikriteerianalyysia, jolloin saadun aineiston pohjalta luodaan ja arviointikriteeristö eri hankevaihtoehtojen vaikutusten vertaamiseksi.

Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeessa sosiaalisten vaikutusten arviointi muodostuu keskeiseksi, koska hanke sijoittuu osaksi olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta asutusalueiden suhteelliseen läheisyyteen, mikä korostaa vuoropuhelun merkitystä vaikutusalueen asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa. Yhteysviranomaisen

katsoo, että sosiaalisten vaikutusten arvioinnin merkitys tässä hankkeessa on tunnistettu ja vaikutusten arviointia on tarkoitus suorittaa monipuolisesti. Yhteysviranomaisen esittää, että välittömien ja välillisten ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös terveysvaikutusten arviointi, jossa otetaan huomioon terveyden sekä fyysiset että psyykkiset ja sosiaaliset vaikutukset. Tämä vaikutustarkastelu voidaan tehdä yhdessä muiden sosiaalisten vaikutusten arvioinnin kanssa.

Yhteysviranomaisen toteaa, että ihmisiin kohdistuvien vaikutusten kannalta arviointiohjelmassa esitetyt vaihtoehdot VE1 ja VE2 eivät paljoakaan eroa toisistaan verrattuna kokonaan toiseen sijoituspaikkaan, kuten esimerkiksi Punaisenladonkankaan vaihtoehtoon. Yhteysviranomaisen esittääkin – kuten jo vaihtoehtojen tarkastelu - kohdassa on todettu – että Punaisenladonkankaan sijoitusvaihtoehtoa tarkastellaan arviointiselostuksessa ainakin alustavasti, sillä tämä vaihtoehto on tuotu esiin tulevaisuuden jätekeskusalueena maankäytön viranomaisten näkemyksissä ja lähinnä uhkakuvana alueen asukkaiden näkemyksissä.

Tärkeää sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa on, että tulokset ja käytetyt menetelmät esitetään selkeästi ja ymmärrettävästi.

Epävarmuustekijät

Arviointiohjelmassa on tuotu esiin joihinkin vaikutusarviointeihin liittyviä epävarmuustekijöitä. Yhteysviranomaisen esittää, että arviointiselostuksessa tulee esittää kattavasti arvioinnissa esiintulleet epävarmuustekijät ja niiden vaikutukset arvioinnin tuloksiin.

Haittojen ehkäisy ja lieventäminen

YVA-menettelyn keskeisenä tavoitteena on ehkäistä haitallisten ympäristövaikutusten syntymistä. Haitallisten vaikutusten syntyminen on hankkeen elinkaaren eri vaiheisiin liittyvää toimintaa, jolla estetään tai korjataan hankkeesta aiheutuvia - erityisesti merkittäviä - haitallisia ympäristövaikutuksia.

Arviointiohjelmassa todetaan, että ympäristövaikutusten arviointiin liittyen selvitetään mahdollisuudet ehkäistä tai rajoittaa hankkeesta aiheutuvia haittavaikutuksia, ja esitetään eri toimia, joita tullaan esittämään tarkemmin arviointiselostuksessa.

Yhteysviranomaisen katsoo, että arviointiselostuksessa voidaan esittää arviointiohjelmassa esitetyllä tavalla ehdotus toimiksi, joilla haitallisia ympäristövaikutuksia voidaan estää. Arvioitavia haittoja ehkäiseviä toimia ovat esimerkiksi ympäristönsuojelutekniset ratkaisut, suunnitelmat poikkeustilanteiden varalle, maisemointi ja suoja-vyöhykkeet, joiden avulla voidaan estää melun tai pölyn tai muun vaikutuksen kulun estäminen sekä ehdotus seurantaohjelmaksi.

Osallistuminen

Arviointiohjelmassa on esitetty arviointimenettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestäminen. Ympäristövaikutusten arvioinnin ohjausta ja valvontaa varten on hankkeelle nimetty ohjausryhmä, johon on kutsuttu eri intressitahojen edustajia. Osallistumismahdollisuuksia ovat avoimet yleisötilaisuudet sekä mielipiteen esittämisen mahdollisuus. Lisäksi arviointiohjelmassa esitetään hankkeen vaikutusten arviointia koskevien tietojen hankkimista asukkailla tehtävällä Internet-pohjaisella kyselyllä. Arviointiohjelmaan sisältyy myös tiedot yhteysviranomaisen järjestämästä kuulemisesta ja tiedottamisesta.

Yhteysviranomaisen käsityksen mukaan kansalaisten osallistumismahdollisuudet on järjestetty riittävällä tavalla.

Raportointi

Arviointiohjelman rakenne on selkeä ja teksti hyvin jäsennelty. Asioiden esitystä on havainnollistettu lukuisilla karttapiirroksilla ja kaavioilla. Nykytilaa kuvaavassa osassa kaatopaikan tarkkailutuloksia on esitetty monin taulukoin ja kaavioin. Nämä olisi myös voinut harkita esitettävän liitetietoina, mikä olisi vielä parantanut tekstin luettavuutta. Tekstiä on havainnollistettu myös usein karttapiirroksin, mutta monet kartat ovat pienen kokonsa vuoksi epähavainnollisia. Eräissä lausunnoissa ja mielipiteissä on esitetty myös kritiikkiä vanhentuneiden karttapohjien käytöstä ja liian suppeasta aluerajauksesta. Arviointiohjelmassa on kuitenkin tunnistettu paikkatiedon ajantasaisuuteen liittyvä epävarmuus. Arviointiohjelmassa on myönteisesti merkillepantavaa, että siinä on esitetty selkeä yhteenveto sekä nykytilasta että arvioitavista ympäristövaikutuksista ja liitteenä on myös sanasto ja lyhenneluettelo, jotka avaavat käsitteitä tavalliselle lukijalle. Asiat on myös esitetty tasapuolisesti ja puolueettomasti.

Joitakin YVA-lain edellyttämiä arvioitavia vaikutuksia on esitetty arvioitavan yhteysviranomaisen käsityksen mukaan puutteellisesti; näitä koskevat vaatimukset on esitetty ao. seikkaa koskevassa lausunnon kohdassa.

Arviointiselostuksessa tulisi harkita hankkeen tärkeimpien karttapiirrosten liittämistä selostuksen liiteosaan, jolloin kartat olisi mahdollista esittää tarkemmassa mittakaavassa (esim. peruskartta 1:50 000), mikä parantaisi karttojen luettavuutta ja selkeyttä. Tällaisia karttoja ovat ainakin häiriintyviä kohteita ja vaikutusalueiden rajauksia koskevat kartat. Kartat tulee myös esittää mittakaavassa tai ne tulee varustaa mittajanaalla. Karttapohjina tulee käyttää mahdollisimman ajantasaisia karttoja. Lisäksi tarpeen mukaan on huolehdittava kartta-aineistojen käyttöluvista ja merkittävät lupanumerot karttapiirroksiin. Karttoja laadittaessa on lisäksi otettava huomioon mitä karttoja on edellä esitetty laadittavan eri arvioitavien vaikutusten osalta.

Yhteenveto ja ohjeet jatkotyöhön

Arviointiohjelmassa on esitetty pääosin ne tiedot, joita YVA-lain ja -asetuksen mukaan arviointiohjelmassa tulee esittää. Arviointiohjelmassa esitetään arviointia koskevien tietojen hankintaa monipuolisesti, kuten nykyisestä toiminnasta saatavat selvitykset, maastokäynnit, asiantuntijaselvitykset, kirjallisuus sekä asukaskysely.

YVA-lain 10.1 §:n mukaisesti hankkeesta vastaava selvittää hankkeen ja sen vaihtoehtojen vaikutukset arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen lausunnon pohjalta sekä laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. Yhteysviranomainen on tässä lausunnossaan edellyttänyt joitakin tarkennuksia arviointiohjelmassa arvioitaviksi esitettyihin seikkoihin ja hankkeen vaihtoehtotarkastelua.

Arviointiselostusta laadittaessa tulee esittää arviointiohjelmassa esitetyt tiedot tarkistettuina tässä lausunnossa esitettyjen vaatimusten mukaisesti ja YVA-asetuksen 10 §:n mukaisesti esitettävä selvitys siitä, miten yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on otettu huomioon.

Arviointiselostuksessa on esitettävä selvitys selostuksessa käytettyjen tietojen mahdollisista puutteista ja keskeisistä epävarmuustekijöistä ja niiden vaikutuksesta arvioinnin tuloksiin.

YVA-menettelyn keskeisenä tavoitteena on ehkäistä haitallisten ympäristövaikutusten syntymistä. Haitallisten vaikutusten ehkäiseminen on hankkeen elinkaaren eri vaiheisiin liittyvää toimintaa, jolla estetään, vähennetään tai korjataan hankkeesta aiheutuvia riskejä ja haitallisia ympäristövaikutuksia. Arviointiselostuksessa on YVA-asetuksen mukaisesti esitettävä ehdotus toimiksi, joilla ehkäistään ja rajoitetaan haitallisia ympäristövaikutuksia sekä ehdotus seurantaohjelmaksi.

Arviointiselostuksen tulee olla havainnollinen ja ymmärrettävä siten, että eri vaihtoehtojen vertailu on mahdollista. Selostukseen tulee liittää myös havainnollinen, yleistajuinen ja ytimekäs yhteenveto arvioinnista.

Arviointiselostus liitteineen tulee toimittaa yhteysviranomaiselle myös sähköisessä muodossa; yksittäisen tiedoston koko saa verkkopalvelua varten olla enintään 5 Mt.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävillä virka- tai aukioloaikoina virka- tai aukioloaikoina Oulun kaupungin Oulu10-palvelupisteessä (Torikatu 10), Oulun pääkirjastossa (Kaarlenväylä 3), Kaijonharjun kirjastossa (Kalevalantie 5), Puolivälänkankaan kirjastossa (Mielikintie 1) ja Ritaharjun kirjastossa (Ritakierros 2) sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa (Veteraanikatu 1, Oulu) ja ELY-keskuksen Internet-sivulla osoitteessa www.ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa/yva > Vireillä olevat YVA-hankkeet > Jätehuolto > Ruskon jätekeskuksen laajennus, Oulu.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus lähettää yhteysviranomaisen lausunnon sekä kopiot annetuista lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset lausunnot ja mielipiteet säilytetään ja arkistoidaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi niille tahoille, joilta on pyydetty lausunto arviointiohjelmasta ja mielipiteen esittäjille.

SUORITEMAKSU JA PERUSTELUT SEKÄ OIKAISUVAATIMUS

Maksu 4 800 euroa (alv 0 %)

Perustelut

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) perusteella annetussa valtioneuvoston asetuksessa (1097/2009) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista vuonna 2010 esitetyn maksutaulukon mukaisesti. Maksutaulukon mukaan YVA-laissa tarkoitetusta lausunnosta arviointiohjelmasta, kun hanke tai sen vaikutukset ulottuvat yhden kunnan alueelle, perittävän maksun suuruus on 4800 euroa.

Oikaisun hakeminen maksuun

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ELY-keskukselta. Lausunnon liitteenä on ohje maksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiseen.

Yksikön päällikkö
Ympäristönsuojelu

Juhani Kaakinen

Ympäristölakimies

Kaija Järvinen

JAKELU Oulun Jätehuolto

TIEDOKSI

- Suomen ympäristökeskus (+ arviointiohjelma 2 kpl)
- Oulun kaupunki/kaupunginhallitus

- Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta
- Oulun kaupunki/tekninen lautakunta
- Oulun kaupunki/liikuntalautakunta
- Oulun seudun seutuhallitus
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Suomen aluehallintovirasto/Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
- Kainuun ELY-keskus/Kalatalouspalvelut
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus/Liikenne ja infrastruktuuri
- Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry
- Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
- Museovirasto
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Fingrid Oyj
- Oulun Energia
- Korvensuoran asukasyhdistys ry
- Kuivasjärven pienkiinteistöyhdistys ry
- Puolivälinkankaan suuralueen asukasyhdistys ry
- MieliPiteen esittäjät

LIITTEET (hankkeesta vastaavalle):

- maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus
- arviointiohjelmasta esitetyt lausunnot ja mielipiteen ilmaisut